

HEIMWEE NAAR BETHLEHEM

Ds. C. HEGEMAN

Predikant van de Gereformeerde Gemeenten

**UITGAVE HOEKMAN'S BOEKHANDEL EN UITGEVERIJ — GOES
TEN BATE VAN KERKBOUW Geref. GEMEENTE THOLEN**

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2016**

INHOUD

1. Heimwee naar Bethlehem

"En David kreeg lust, en zeide: Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bronput, die onder de poort is?" 1 Kronieken 11 : 17

2. Een gebed uit de diepten

"Och, dat Gij de hemelen scheurdet dat u nederkwaarnt, dat de bergen van Uw aangezicht vervloten." Jesaja 64 : 1.

3. De gevonden Egyptische man

"En zij vonden een Egyptische man op het veld en zij brachten hem tot David; en zij gaven hem brood en hij at, en zij gaven hem water te drinken." 1 Samuël 30 : 11

4. Christus gebonden op de galerijen van de Vader

"De Koning is als gebonden op de galerijen." Hooglied 7 : 5b

5. Adventsroep en zegen in het paradijs

"En de Heere God riep Adam en zeide tot hem: Waar zijt gij?" Genesis 3 vers 9

6. De witte keursteen met een nieuwe naam

"Ik zal hem geven een witte keursteen, en op de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent, dan die hem ontvangt". Openbaringen 2 : 17b

Voorwoord

Hierbij verschijnen dan een zestal predicaties van onze zo zeer geliefde leraar Ds. C. Hegeman. Geheel belangeloos heeft hij ze willen schrijven, doch zag gaarne de baten daarvan besteed voor het bouwfonds van onze thans in aanbouw zijnde nieuwe kerk. Dat deze er komt is geen overbodige weelde. Integendeel, er wordt naar gesnakt, dat ze in gebruik kan worden genomen, gezien de geregelde overbezetting van ons tegenwoordige kerkgebouw.

De Heere moge over deze predicaties Zijn Goddelijke zegen en goedkeuring willen geven. Wanneer door middel hiervan slechts één ziel gewonnen mocht worden voor het koninkrijk Gods, dan was de arbeid reeds rijkelijk beloond. Doch de Heere mocht naar Zijn eigen soevereiniteit er nog velen door willen toebrengen tot de gemeente, die zeker zal zalig worden.

Ook het volk des Heeren moge er door bemoedigd, vertroost, versterkt, ontdekt, of ontgrond worden, dewijl de standen voor het genadeleven er helder in naar voren worden gebracht. Ja, ze mogen nog eens dienstbaar worden gesteld tot een hartgrondig wederkeren tot de levende God, dewijl Gods lieve volk in deze kammervolle dagen de klacht des Heeren wel eigenen wil: "Dit heb ik tegen u, dat u uw eerste liefde verlaten hebt."

Dat is mijn hartelijke wens en bede.

Ouderling J. L. Geluk

1. HEIMWEE NAAR BETHLEHEM¹

Zingen: Psalm 123 : 1

Lezen: Psalm 42

Zingen: Psalm 63 : 1, 2 en 3

Zingen: Psalm 36: 3

Zingen: Lofzang van Zacharias : 1

Geliefden,

In de dagen van het Kerstfeest gaan wij altijd met onze gedachten naar Bethlehem. Deze plaats wordt het eerst genoemd in de geboortegeschiedenis van Benjamin, de jongste zoon van Jacob, die al zijn broeders zou te boven gaan in het geven van de eerste koning aan Israël en van de apostel onder de heidenen. De Heere had Benjamin daartoe genadig verkoren. Bethlehem wordt vervolgens genoemd in de geschiedenis van Ruth, die door God uit het heidenland verkoren was om, met voorbijgaan van zoveel vrouwen in Israël, met Boaz in het huwelijk te treden en stammoeder te worden van Christus.

Het was Gods soevereine verkiezing, dat David, die van eeuwigheid was uitverkoren en in de tijd wedergeboren, niet woonde in Jeruzalem, maar in Bethlehem, dat door God als plaats verkoren was. Ja, David wordt eerst tot koning verkoren, maar deze verkorene wordt vervolgens tot koning gezalfd. Eeuwig wonder, de verkiezing werkt zich uit in de zalving des Heiligen Geestes. Wij lezen dan ook, dat de Geest des Heeren vaardig werd over David van de dag zijner zalving af. Wat was dat een heerlijke tijd voor hem. David zal koning worden, maar er zal nog veel beproeving komen van binnen en van buiten. Welk een lange en moeilijke weg ligt nog voor hem. Maar de verkiezing zal zich handhaven. De Heere zal getrouw zijn aan Zijn eigen besluit. Te Bethlehem heeft David het goed gehad. Later heeft hij zo'n heimwee gehad naar Bethlehem; een uitzien en een verzuchting, waar onze tekst van spreekt.

Wij lezen onze tekst in 1 Kronieken 11 : 17:

"En David kreeg lust, en zeide: Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bronput, die onder de poort is?"

Heimwee naar Bethlehem

1. Een vraag, die getuigde van heimwee.
2. De plaats, die getuigde van recht.

Mocht de Heere uit vrije genade ons de verzuchting geven, dat er plaats gemaakt mocht worden voor de verzuchting om te drinken uit de Fontein van 't water des Levens.

1. Een vraag, die getuigde van heimwee

Het is een gedeelte uit het boek der geestelijke ervaringen van David, dat wij met elkaar hebben opgeslagen. Dat wil niet zeggen, dat wij alleen op David letten. Geestelijke ervaringen vloeien voort uit daden Gods. Die zijn eerst en de ervaringen volgen.

"En David kreeg lust en zeide: Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems

---

¹ Preek gelezen op 1 juni 1975 in de Gereformeerde Gemeente te Westkapelle door ouderling J. Westerbeke

bornput, die onder de poort is ..."

Wij vinden dat woord ook in 2 Sam. 23 : 15. Op het ogenblik, waarin onze tekst ons plaatst, wordt gesproken over strijd en ellende. David was een tijd lang vluchteling voor koning Saul. Koning Saul was de grote vijand, die Davids dood zocht. Zo groot was het gevaar waarin David verkeerde, dat hij soms meende nog één der dagen in de handen van Saul om te komen. Gelijk een vogel, die van zijn nest beroofd wordt en overal verdreven en opgejaagd wordt, zo gevoelde David zich menigmaal als een zwerver.

*Zou de Heer Zijn gunstgenoten
Dacht ik, dan altoos verstoten?
Niet goedgunstig zijn voortaan?
Nimmer ons meer gadeslaan?
Zouden Zijn beloftenissen
Verder haar vervulling missen,
Vrucht'loos worden afgewacht
Van geslachte tot geslacht?*

Maar David heeft ook tijden gehad van afzwerfen van de Heere. Dat hij het niet eens was met de leiding Gods. Zo is hij gegaan naar het land van de Filistijnen. Hij was de strijd moe. Mogelijk kreeg hij medelijden met zichzelf. Hebt u daar ook kennis aan geliefden? Zo gejaagd en geplaagd, en dat zo lang. Maar straks wordt David op de puinhoop van Ziklag geplaatst, opdat er, weer een heimwee naar God zal komen.

O, dat eenzijdige soevereine Godswonder van het welbehagen Gods; nu heeft God met David op de puinhopen van Ziklag zijn levensboek gelezen. Van Bethlehem naar Ziklag, en dan de weg naar de troon. Want de kleine verachte David is koning geworden over Israël. En nu gaat die zelfde David aan het einde van zijn loopbaan getuigen van de daden des Heeren. Het was een terugleiding in zijn leven. Is dat ook niet de bevinding van Gods kinderen in het strijdperk van dit leven? Wat is het een eeuwig wonder, als ze eens een verkwikking op de levensweg mogen ontvangen. Als het weer eens waar mag worden. Wanneer er heimwee mag zijn naar Bethlehem.

Ja, Bethlehem wil zeggen: "Broodhuis". Och, dat er in de adventsdagen nog eens een kruimel van het Brood des Levens mocht nederdalen. Maar dan moet er ook werkelijk een geestelijke honger zijn. Dat is vrije genade van de hemel. Maar er is ook een overvloed van Levensbrood voor hen die leerden hongeren. Dan mag Gods volk wel eens getuigen met de dichter van Psalm 74:

*Hoe menigmaal hebt G' ons Uw gunst betoogd,
't Zij G' een fontein deedt uit een rots ontspringen,
Of op een hoop de waat'ren samendringen,
Wanneer de stroom door U werd uitgedroogd.*

Maar nu kan het wezen, dat het geweest is, maar dat het heden zo donker is. Donker van binnen en van buiten. Daar weet ook David iets van bij eigen ondervinding.

David vertoefde in de spelonk van Adullam en de Filistijnen hadden Bethlehem bezet. In onze gedachten zien wij hem staan daar buiten de spelonk, op een rots, uitziende naar Bethlehem. Zijn gedachten vermenigvuldigden zich in zijn hart. O, dat heimwee naar Bethlehem, naar de bron onder de poort; het was zulk zuiver en heerlijk verfrissend water.

Een heimwee naar Bethlehem; wat had hij daar bij de schapen een goede tijd meegemaakt. Het waren de dagen van de eerste liefde. Was het niet in zijn hart: "Och, waar mag de genade des ouden tijds toch wezen."

De tijd, dat hij zijn harp mocht grijpen terwijl zijn oog op de schapen rustte en hij met vreugde zong: "De Heer is mijn Herder." Wat een heerlijke wetenschap dat hij, David, een schaap van die Herder was. En dat enkel door verkiezende liefde. David wist uit vrije genade de rijkdom van Gods soevereine liefde, die als een bron stroomt uit de stille Goddelijke gemoed des Heeren. Eenmaal bruisde dat water tegen ons. Wij zelf hadden dat water beroerd door onze zonde in het paradijs. Toen was dat water als het water te Mara, het was bitter als de dood. Maar sinds het hout des kruises daarin geworpen is voor Gods volk, is het water voor dat volk zo zoet. Als ze daar van gedronken hebben is er zo een verlangen en heimwee, dat met geen pen te beschrijven is en met geen woorden te zeggen is.

Och, David kreeg zo een dorst, zo een verlangen om nog eens een teugje te mogen drinken, dat hij vol verlangen uitriep: "Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bronput?"

Als David dit gevraagd heeft zijn er drie helden naar het vijandelijke leger gegaan, zijn door de bezetting heen gebroken en hebben het koele water geschept uit de bornput, die onder de poort van Bethlehem was. En toen ze tot David terugkeerden was deze zo vol ontroering en bewondering over deze daad van grote liefde, dat hij het water niet durfde te drinken Het wonder was hem te groot.

Daarom zei David: "Dat late de Heere verre van mij zijn, dat ik dit doen zou. Zou ik het bloed van deze mannen drinken?" En hij goot het uit ter aarde. Voor den Heere, als een dankoffer.

Moeten wij ons niet verwonderen over de ootmoed van David? Was dit geen bewijs, dat hij met banden der liefde verbonden was aan de helden? Wat dit geen heerlijk bewijs van ware liefde? Ja, dat was het. Maar ik ken nog een andere geschiedenis, die nog meer getuigt van liefde. Dan moeten wij ook naar het kruishout. Dan moeten wij luisteren naar de woorden van de Heere Jezus: "Mij dorst." De Heere Jezus was een volkomen Middelaar voor Zijn volk. Het komende Kerstfeest komt ons tot 'getuigen van Zijn diepe vernedering. Hij moet ook gaan inleven, wat het zeggen wil te vertoeven in een dorstig land, waar Hij geen lafenis kon vinden.

David goot het water uit de bornput voor de Heere uit, maar nog rijker was het, wat Jezus gedaan heeft. Jezus deed afstand van het levenswater der hemelse vreugdefonteinen, om geboren te worden in een beestenstal te Bethlehem. Om in de weg van verheerlijking van de deugden Zijns Vaders de bornput des heils te openen voor Zijn volk. Nee, geliefden, niet voor alle mensen, alleen voor Zijn uitverkoren volk. David vroeg om water, dat was in de bornput van Bethlehem, die onder de poort is. De poort was in het Oude Verbond de plaats waar het recht gesproken werd. De bediening van Christus. Zijn komst en lijden gaat niet buiten het recht om, maar wordt in Christus geopend. Maar daar moet plaats voor gemaakt worden, waar onze tweede gedachte ons van spreekt.

2. De plaats, die getuigde van recht

"Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die onder de poort is". Dan lezen wij dat drie mannen deze vraag niet onbeantwoord lieten. "Toen braken de drie helden door liet leger der Filistijnen en putten water uit Bethlehems bornput, die onder de poort is, en droegen het en kwamen tot David."

Het is een waarheid, dat er gevaar is tegen vergeestelijken van Gods Woord dat geen waarde heeft en in strijd is met de rechte uitleg van Gods Woord.

Maar wij sluiten ons toch gaarne aan bij de Godzalige Dr. Kohlbrugge, die eertijds schreef: "Het Oude Testament predikt ons op zijn wijze de Christus der Schriften. Nog verborgen in de belofte is Christus er reeds werkzaam."

Zo ook in onze zo diep ontroerende adventsstof. Het was vrije genade alleen, dat David een heimwee mocht hebben naar de bornput van Bethlehem.

Is Christus niet de bornput van alle zaligheid voor Zijn volk? Wat een wonder als de mens waarlijk een geestelijke dorst mag ontvangen. Van nature dorst niemand naar God. Door de zonde zijn wij allen vijanden geworden en het is een ernstige zaak, dat wij dit van nature ook niet weten. Zo min als een dode in de natuur dorst, zo min kan een geestelijke dode ooit recht naar God dorsten.

Een mens, die het onderwerp van genade wordt, krijgt een onvoorwaardelijke dorst naar God. De zonde wordt hem een smart; hij gaat uitroepen: "Ik ben God kwijt." Hij krijgt te doen met zijn dadelijke zonden om beter te worden, maar het wordt hem een onmogelijkheid. Voor een ander is het wel mogelijk, voor hem of haar niet meer. Ze krijgen indrukken van het recht Gods. Want het was een eeuwige waarheid, die bornput was onder de poort.

Ja, dat was de poort van het recht. Geliefden, ga toch niet mee met het juichende christendom van deze dagen, die een Jezus opdringen buiten het recht Gods. O nee, dat recht Gods moet zijn loop hebben. De Goddelijke gerechtigheid komt te getuigen. Want hun ervaring was toch eerst de Wet, en dan het Evangelie. Ze gaan zuchtende en schreeuwende over de aarde, roepende om een teugje van het Levende water uit de bornput Christi. Verstaat u de taal van deze dorstigen op de wereld? Het is een veracht en vertrapt volk. O, dat smachten naar de wateren des Levens, daar hun ziel mat en dor is, gelijk een land zonder water. Het is een wonderlijk volk, die ware dorstigen. Ze krijgen zulk een heimwee om in een rechte weg het water des levens te mogen ontvangen. ja, ze hebben het wel van harte mogen getuigen:

*Als een hert gejaagd, o Heere,
Dat verse water begeert,
Alzo dorst mijn ziel ook zere,
Naar U mijn God hoog geëerd,
En spreekt bij haar met geklag:
O Heer, wanneer komt die dag,
Dat ik toch bij U zal wezen,
En zien Uw aanschijn geprezen.*

De oude rijm van Psalm 42 vers 1 leren ze verstaan in hun dorsten naar God. En nu wordt het heimwee steeds groter om weer eens dat heerlijke water uit de bronput Christus te proeven en te smaken. Ze hebben het toch eertijds zo mee mogen maken in hun leven, zo duidelijk; toen was er een volheid in de Heere. Het was voor hun een tijding, waarvan Salomo reeds schreef, dat zij als koud water is op een vermoeide ziel. En toch een gemis. Gods recht moet voldaan worden en dat kan noch door tranen, noch door verzuchtingen.

O, het wordt steeds minder, ze kunnen niet te Bethlehem komen. Ze weten waar het is, maar kunnen niet komen waar ze willen komen. De herinnering geeft smart en toch een uitzien.

Maar ook, daar in Bethlehem omringd door vijanden. Hoe is het mogelijk, zoveel liefde ervaren en nu vijanden? Vijanden? Zeker, daar is ons vijandig boos hart, de boze wereld en ook de duivel, de beklager der broederen. Zijt ge reeds ontdekt aan deze drie vijanden? Dat is een vrucht van de ontdekkende genade van de Heilige Geest. En nu te leren dat wij een vrijwillig verdrag met de hel gesloten hebben. Nu aan de weet te komen met een geopenbaarde Jezus nog op vijandelijk grondgebied. Is dat reeds Uw ervaring? Dan nog de vrees, dat alles nog mis is, dat hun einde zal wezen om eeuwig te moeten dorsten in de rampzaligheid. Wat is dan hun dorsten?

Wel, zij moeten bewust een borg hebben voor de eeuwigheid.

Wij lezen in Gods Woord de geschiedenis van Hagar en Ismaël. In Berseba's dorre zandvlakte zag zij zich aan alle zijden omringd door de woestijn. Het water in de fles was op en de zon was zo warm. De zoon Ismaël werd door een onbeschrijflijke dorst bevangen en riep maar uit: "Geef mij water, of ik bezwijk."

Neen, zulk een ure hebt gij, moeder met uw kind nooit beleefd; maar dat moet wat geweest zijn, een gloeiende zon, verzengend zand, een woestijnwind die niet afkoelt en dan nergens water te vinden. Maar de Heere heeft Hagar en Ismaël uitkomst gegeven.

Zo gaat er ook een volk op aarde; zij dorsten naar de gemeenschap Gods; zij hebben een oprechte begeerte gekregen, om in de vierschaar van Gods recht vrijgesproken te worden. O, dat dorsten met een sterk verlangen om dat te mogen ervaren. Ze zijn het recht Gods toegevallen, maar nu het dorsten om in de weg van afsnijding de bestendigheid van de vervulling te ontvangen. De verzuchting is er: "Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput?"

En het antwoord luidt: Van U geen vrucht in der eeuwigheid. In Adams val is de weg toegesloten. Het is een afgesneden zaak ... een geopende hel.

Maar nu het eeuwige wonder, dat God van eeuwigheid zelf een weg in Jezus kwam te openen voor Zijn kerk. Dat er voor een volk, dat in drievoudige dood ter neder lag, door de genade Gods, nu drie grote helden geschonken zijn. Deze zijn door de vijanden heen gebroken naar Bethlehems bornput. Wie zijn de helden? Het zijn geloof, hoop en liefde. Wat is dat een heerlijke weldaad.

Ja, dat is nu de eenzijdige bediening om de rijkdom van de Bornput Christus te mogen kennen. Dan wordt het een Levensbron; dan treedt in vervulling de dierbare belofte uit Jesaja 12 vers 3: "En gijlieden zult water scheppen met vreugde uit de fonteinen des heils." Dat alles uit een Drieëinig God, voor een schuldig volk. Wat een weldaad als die helden door alle vijanden mogen heenbreken tot de ware Levensbron.

Dan wordt het zo waar: "Zo iemand dorst die kome tot Mij en drinke." Gelijk het recht Gods de uitverkoren zondaar afsnijdt van alle leven en als een goddeloze wordt gerechtvaardigd, daar de bornput in de poort van het recht is, zo is er ook een oefening in de weg van heiligmaking. u weet dat dorst in het natuurlijk leven de kracht komt weg te nemen. Zo is nu het ware dorsten in de weg van heiligmaking. Dan krijgen zij een geestelijk heimwee. Het is wel een dodende kracht voor het vlees, opdat de ziel de vrede in God mag ervaren. En dit alles, enkel door de liefde van Jezus, dat Gods volk naar God mag dorsten. Zij zullen zekerlijk verkwikt worden. Hier is de bornput, hier is de bron van zaligheid. O volk, dat u in smart en druk vrolijk mocht zijn in Hem; mocht er waarlijk een heimwee zijn.

"Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput?" Christus is de Bornput des levende waters. Al het geestelijke leven van Gods kinderen vloeit uit Hem. In de wedergeboorte wordt de band tussen Christus en hen gelegd en elke ritseling van het leven Gods vloeit voort uit deze Bron.

Uit Hem mag Gods volk drinken uit de bornput. En dan gaat het volk van God bij beurten zingen. Ze zingen van de rijkdom van Christus en getuigen van de drie helden geloof, hoop en liefde. Dan horen wij de lofzang zingen.

*Lof zij den God van Israël,
Den Heer, die aan Zijn erfvolk dacht,
En door Zijn liefderijk bestel,
Verlossing heeft teweeg gebracht;
Een hoorn des heils heeft opgericht;
't Geen Davids huis was toegezegd,*

*Dat wil Hij ons nu schenken,
 Gelijk Gods trouw, van 's aardrijks ochtendstond,
 Door der profeten wijzen mond,
 Zich hiertoe aan de vaderen verbond.*

De één roemt de genade van de Bornput des Levens; de ander de rijkdom, de derde de kracht en de vierde de algenoegzaamheid. Want daar zijn standen in het genadeleven van Gods volk. Er is een bedekte schuld en een vergeven schuld. Er zijn er ook die niet alleen mogen getuigen van schuldvergeving, maar ook van de verzegeling des Heiligen Geestes. Ja, het is gegrond op Gods woord, dat er standen zijn in het genadeleven.

Jacob leerde eerst een Bethel en na 20 jaar een Pniël kennen. De vijanden van bevindelijke waarheid willen niets weten van standen in het genadeleven, maar ze zijn hierin onschriftuurlijk. O, laat u niet bedriegen voor de grote eeuwigheid. Ja, daar is een volk, dat er geen vreemdeling van is een Godsgemis te hebben leren kennen in hun leven ... een buigen voor Gods recht, een heimwee naar de bornput onder de poort van Bethlehem. Ze mogen wel eens zeggen: "Heere, kijk maar in mijn hart." Dat U het zelf nog eens kwam te vervullen.

Anderen hebben reeds mogen drinken; en toch een gemis. Ze missen de toepassing. Er blijft een gemis over, een verzuchting naar de bestendige wetenschap om met God verzoend te zijn. Maar nu te dorsten naar de verzegeling des Geestes.

Geve de Heere maar een verzuchting naar deze zo rijke weldaad in Christus, de Levensbron. Wie ooit een druppel uit de Bornput Christus ontvangen heeft, die verlangt naar meer. En omdat Christus volkomen voor Zijn Kerk voldaan heeft aan het recht van de Vader, mag Gods volk drinken. Dan wordt het waar: "O, alle gij dorstigen, komt tot de wateren en u die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk." Zijn deze woorden van Jesaja niet troostrijk? Hoe zalig; dan zegt de Heere: "Wie dorst die drinke." "Drink maar, Mijn volk, er is genoeg," wil de Heere zeggen.

Ja, deze wateren ontspringen uit het welbehagen Gods voor Zijn bestreden volk. Zo is dan de goddelijke liefde van eeuwigheid de stuwkracht der wateren. Als dit waarheid wordt in een rechte weg en ons brengt op de rechte plaats, dan komen de vruchten openbaar. Zo was het ook bij David. Hij kwam te getuigen, toen de drie helden met levensgevaar het water hadden gehaald uit de bornput in de poort te Bethlehem: "Dat late de Heere verre van mij zijn, dat ik dit doen zou. Zou ik het bloed van deze mannen drinken?" En hij goot het uit ter aarde. Voor de Heere. Als een dankoffer. De wet op het drankoffer vindt men in Numeri 15 : 3-10.

Daarin kwam openbaar de rijkdom van de ware dankbaarheid van de offerande, die Christus voor Zijn Kerk heeft volbracht. Nu wist David door ontdekkende genade, dat de ware dankbaarheid een gave van God is. De Heere wordt in Zijn eigen werk verheerlijkt in Zijn volk. Wij leven in tijden van zo veel dankbare mensen, maar voor Gods oprechte volk is het een bewonderen dat de ware dankbaarheid in Christus is. Hoe laag loopt het in de oefening van het genadeleven van Gods kinderen af. God heeft ze dorstig gemaakt; eerst naar de eerste Persoon van het Goddelijke Wezen en toen plaats gemaakt voor de Levensbron.

En om nu in de Heere te mogen eindigen. "En hij goot het uit op de aarde voor de Heere." Onze Kanttekenaren van onze geliefde Statenbijbel schrijven daarvan: "dat is, God ter ere."

David heeft moeten inleven, eerst een dorst, en nu een walg aan zichzelf gekregen.

Maar uit de onwaardigheid toch een aankleving aan de deugden Gods. God alleen de eer. Dat was een vrucht van de Levensbron, in de erkenning van de rijkdom van Gods genade. Dan is het wel eens, dat Gods volk het uit moet roepen: "Het wonder is zo groot, genade bewezen aan zulk een zondaar als ik ben." Enkel in Christus is des Heeren volk Gode een liefrijke reuk. Hij vermaakt zich in Zijn eigen werk en dat doet Hem spreken: "Ik ben in Mijn hof gekomen, o Mijn zuster, o bruid. Ik heb Mijn mirre geplukt met Mijn specerijen. Ik heb Mijn honingraten met Mijn honing gegeten. Ik heb Mijn wijn, mitsgaders Mijn melk gedronken." Hier is een uitgewerkte zaligheid in Christus. Dit was tot eer van Zijn vader.

Welnu, David mocht de ere Gods bedoelen en was vervuld van de liefde Gods. Wat een verkwikking, enkel in Christus de levensbron. Hij mocht het inleven:

*Ik zal door ijvervuur aan 't blaken,
O Heer, bij 't scheem'rend morgenlicht
Mij stellen voor Uw aangezicht,
Oprechte boezemzuchten slaken
En biddend waken.*

Ja, David mag nu terugzien op de uitredingen Gods op zijn reis door het leven. Hij heeft moeten leren door het afbreken van eigen wegen meer uit de beloften Gods te leven. De Heere breekt af wat onze dwaasheid bouwde en onze verdorvenheid vasthield. Nog een wijle gestreden, nog een ure geworsteld. Straks zal Hij het alles maken, dat ge u verwonderen moet. Daar is het leven in God, voor eeuwig. Maar nu nog een verdrukking van 10 dagen. En al leven de Filistijnen nog van binnen en van buiten, toch mag u wel eens met vrijmoedigheid zingen, wat zij nu samen zingen uit Psalm 36 : 3:

*Bij U Heer, is de levensbron,
Uw licht doet klaarder dan de zon
Ons 't heug'lijk licht aanschouwen.
Wees die U kennen mild en goed,
En toon d'oprechten van gemoed
Uw recht waar z'op vertrouwen.
Dat mij nooit trotse voet vertrap
Noch boze hand in ballingschap
Ellendig om doe zwerfen
Daar zijn de werkers van het kwaad
Gevallen in een jammerstaat,
Waar in zijn hulp'loos sterven.*

Toepassing

Van nature vinden wij bij alle mensen een dorsten naar de dingen van de wereld. Dit had zijn aanvang in het paradijs. Is de val van Adam reeds uw val geworden? In het paradijs was de begeerte om als God te zijn. Wij liggen allen verloren, en door de zonde is er scheiding gekomen. Er is geen wetenschap van Bethlehem. O, dat wij het toch eens op mochten merken. Wij horen deze dingen zo dikwijls. En wat is helaas de vrucht? Ook in de dagen van de Advent blijven wij drinken uit de beker der wereld, en anderen uit een valse godsdienstige beker van algemene verzoening, die zo zoet is, maar de inhoud is verderf. In de vervreemding van de beproefde waarheid heeft de mens zijn lust gevonden. Hier mag gelden het woord van de Spreukendichter, die zegt: "de gestolen wateren zijn zoet."

Met een gestolen Jezus gaan wij Kerstfeest vieren. Ik waarschuw u zeer ernstig. Wat is zelfonderzoek noodzakelijk op reis naar de grote eeuwigheid. Veracht daarom de eis van het Woord des Heeren niet. Het mocht u juist uitdrijven tot de troon der genade. Mild en breed wordt u steeds de algemene roeping voor gehouden. De levensfontein is vol, voor een waarlijk dorstige ziel naar God. Zijt u reeds zondaar voor God geworden?

Als ontdekkend licht over onze ziel geschonken wordt, weegt juist de zondes Schuld zo zwaar op ons, daar wij dan met smart voor God moeten bekennen: "Ik heb de duisternis liever gehad dan het licht, ik heb de beker, die de wereld mij zo nodigend toereikte, gretig aan de lippen gezet en ik zou mij dood gedronken hebben, indien Uw genadig hand niet voorkomen had."

De Heere heeft u dorstig gemaakt en heengedreven naar de grote Bornput Christus. Dat adventsheimwee: "Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput?", moet Gods volk inleven bij de aanvang en verdere voortgang. Ja, dat kan het wezen, ook na de ontvangen genade, dat er zo een dorheid is bij Gods kinderen. De oorzaak is niet bij de Heere, maar bij Zijn volk.

Och, dat de dodigheid en geesteloosheid nog eens schuld mocht worden. Dat het geestelijke heimwee weer eens vernieuwd mag worden. Als wij Christus niet kennen, gaan wij voor eeuwig verloren, dan eeuwig versmachten van dorst. Dan nooit een druppel water tot verkoeling van onze tong, maar voor eeuwig naar de rampzaligheid. Maar Gods volk wordt zalig omdat God het wil.

Ze hebben de kentekening van de verkiezing Gods in dit leven ontvangen, geloof, hoop en liefde. Het wordt steeds groter wonder als ze er ooit zullen komen.

Gij hebt, volk des Heeren, levensgenade ontvangen, maar nu moet u ook nog stervensgenade ontvangen. Door de bangste nacht heen daagt voor Gods kinderen het morgenrood van 't eeuwige koninkrijk. O, wat zal dat zijn, pelgrims, wanneer u als een verenigd volk zal aantreden. Hier nog zoveel scheiding onder Gods kinderen, maar dan geen scheiding meer. Daar zal het Lam, dat geslacht is, u leiden tot de fonteynen, waar de wateren van Gods liefde eeuwig zullen vloeien. Misgun het Gods kinderen niet, die reeds thuis zijn. Daar zal geen heimwee meer zijn, maar volkomen vervulling en lavenis. Dan zal de Heere volmaakt worden groot gemaakt voor het wonder der verlossing van Jezus Christus. Amen.

Nazang: Lofzang van Zacharias : 1.

2. EEN GEBED UIT DE DIEPTEN²

Zingen: Psalm 42 : 1

Lezen: Jesaja 64

Zingen: Psalm 130: 1, 2 en 3

Zingen: Psalm 118 : 4

Zingen: Psalm 98 : 4

Geliefden,

Wij lezen in Psalm 130 : 2 "Uit de diepten roep ik tot U, o Heere." Het is vrije genade als dat ons adventsgebed mag worden in ons leven. De mens van nature is vreemdeling van dit verkeren in de diepte; hij is een mens van de oppervlakte. Wij zijn in onze diepe val vervreemd van het leven Gods, een mens van de hoogte. De mens wordt een mens van de diepte, wanneer Gods Geest hem overtuigt en ontdekt aan zijn doemschuldige staat voor God. Dan is het maar niet een algemene overtuiging, dat wij zondaren zijn, maar bittere werkelijkheid. Het wordt dan een diepten in meervoud. Dan wordt het waarheid: "en gij zult een walging van uzelf hebben over uwe ongerechtigheden en over uwe gruwelen." Hij moet zondaar voor God worden. Het wordt een zinken naar de rampzaligheid, hij is verloren en is God kwijt.

Maar nu het eeuwige wonder, die door God in de diepte gebracht wordt gaat roepen uit de diepte. Daartoe leidt de Heere zijn volk in de diepte, opdat hij roepen zou. Wie waarlijk bij ontdekkend licht des Geestes in de diepte geleid wordt, moet roepen, hij kan niet zwijgen. Wie waarlijk in de diepte verkeert, in diens hart is uitgestort het nieuwe leven, dat uit God is. Deze gaat zuchten en roepen om verlossing.

Hoe meer nu de verderfelijkerheid der diepte gekend en ervaren wordt, hoe meer zuchten er geslaakt worden. Maar ze worden het eens met Gods recht.

Dan wordt ook de weg van verlossing zo éézijdig tot verheerlijking van Gods deugden. Welgelukzalig, als wij zo mogen uitzien naar het komende Kerstfeest. Gelukkig volk wiens handen biddend worden opgeheven naar de Hemel met de *verzuchting uit de diepten*:

"Och, dat Gij de hemelen scheurdet dat u nederkwaarnt, dat de bergen van Uw aangezicht vervloten." Jesaja 64 : 1.

Wij beluisteren daarin:

Een gebed uit de diepten en letten op:

1. Een verzuchting uit de diepten.
2. Een inleving van de diepten.
3. Een verlossing uit de diepten.

1. Een verzuchting uit de diepten

Ons tekstwoord is ontleend aan Jesaja's profetie. In de laatste profetieën (hoofdstuk 56 en 66) wordt velerlei voor onze aandacht gebracht. Het is een prijzen van de deugden Gods, maar ook een erkenning van schuld, een buigen voor Gods recht. Door Gods genade is er een verzuchting uit de diepte geboren. Dat heeft plaats gevonden in het ballingschap Babel.

---

² Preek gelezen op 4 december 1977 in de Gereformeerde Gemeente te Westkapelle door ouderling J. Westerbeke

Wat is de oorzaak van hun verzuchting? De stad des groten Konings is ontheiligd en verwoest. Het Huis des Heeren is verbrand. Davids kroon is ontheiligd tegen de aarde. Jeruzalem. O, ze kunnen die naam bijna niet uitspreken, want daarin is alles gelegen wat voor hen heilig en heerlijk is. In de tempel openbaarde zich de God der Vaderen. Daar werden de offers gebracht in ware verzuchting. Wat heeft er plaats gevonden? Wel wij lezen in ons tekstverband: "Zie, Gij waart verbolgen, omdat wij gezondigd hebben."

Daarom heeft de Heere hen vanwege hun zonden in ballingschap moeten brengen. Het was eigen schuld. Gods woord en wet werd vertrapt. De afgoden waren de stad binnen gebracht. Gruwelen werden gepleegd tot in de tempelzalen toe. De waarschuwend stem der profeten werd veracht en verworpen. Jeruzalem heeft een welgevallen gehad in de dood der Godsgezanten. De Heere moest ze tuchtigen, en de Babyloniërs zijn de instrumenten geweest. Maar de oordelen Gods zelf brengen de mens niet tot verootmoediging. O, van nature gaat de mens door. Hij gaat toch niet verloren, maar ligt verloren.

Velen van de weggevoerden waren Jeruzalem echter vlug vergeten. Deze bogen zich neer in de tempel van de afgoden, ze gaan naar de heiligdommen van Mardoek, de stadsgod. Maar eeuwig wonder, daar was toch nog een overblijfsel naar de verkiezing der genade. Dat waren de zuchters om een zucht, die uit het gemis door God in een waarlijk Godsgemis geplaatst werden.

Dat hun geliefde stad Jeruzalem in puin ligt is heel erg, dat de tempel verwoest is, het is ontzettend, maar dat de Heere zich om hun zonden verborgen houdt, dat kunnen ze niet dragen. O, dat is zo een diepgaande smart, ze zijn geworden als dorre doodsbeenderen in de ballingschap. Ze kunnen dit getuigen met de dichter van Psalm 141 : 7: "Onze beenderen zijn verstrooid aan de mond des grafs, als of iemand op de aarde iets gekloofd en verdeeld had."

En dezulken, die zuchters in de eenzaamheid, die daar staan door de grote droefheid overstelpt, zuchten uit de diepte: wij zijn God kwijt door onze zonden. Maar toch een roepen: "Och, dat Gij de hemelen scheurdet."

Reeds toen heeft dat overblijfsel in Babel iets verstaan van wat de oude dichter kwam te getuigen:

*Uit de diepten, o Heere;
Mijner benauwdheid groot,
Roep ik tot U gaar zere,
In mijnen angst en nood.
Heer wil mijn stem verhoren.
Want het nu tijd zijn zal;
Laat komen tot Uw oren
Mijn klachtig bidden al.*

Psalm 130 : 1.

O, die dat gaat zuchten uit de diepte moet bij eigen gewaarwording meer naar de hel, dan dat hij kan geloven dat de hemel zal scheuren voor zulk een verdoemeling. Want wij hebben ons zelf in onze diepe val van God en van de hemel gescheiden door de zonde. Wij kunnen de breuk niet helen. Nog erger, wij kunnen de breuk niet bezien, daar is een Godsdaad voor nodig. God moet ons zuchtende maken, en dan gaan wij uit de diepte tot God roepen.

Ge treft soms mensen aan, misschien zijt u er ook een van, die er hun werk van maken om te roepen over de diepte. Maar dat spreken over de diepten kan slechts een beschouwing zijn. Door een beschouwing van de waarheid kunnen wij aan de rand van de diepte staan, zonder er ooit in geweest te zijn. Hier in het ballingsoord Babel is

een overblijfsel, dat het aan de weet is gekomen dat zij in de diepte vertoeft.

Het zijn waarlijk ballingen geworden. Is dat reeds bevindelijke kennis bij u in de waarneming van uw ziel? Dan wordt de verzuchting geboren: "Och dat Gij de hemelen scheurdet, dat u nederkwaamt."

Helaas, wij beleven tijden, dat men van het woord "och" niet meer wil weten.

De mensen kunnen geloven en het aannemen, maar van een verlorenheid, een verzuchting uit de diepte wordt zo weinig vernomen. Maar er is een volk op de aarde, dat wordt gebracht bij de eerste oorzaak van al de ellende. Dat wij door eigen schuld in de ellende der ballingschap zijn gekomen, in Adams val liggen wij verloren. Ja, van nature, zoals wij geboren zijn, zijn wij zonder God in de wereld en zonder Christus en zonder hoop voor de eeuwigheid. Ze gaan het inleven: "Wij allen zijn als een onreine, en al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijke kleding; en wij vallen af als een blad, en onze misdaden voeren ons weg als een wind." (Jes. 64 : 6) Zij zijn het gewaar geworden; zij staan met de rug naar God toe. Schuldig aan al de geboden Gods. Ze kregen niet eerst te doen met het Evangelie, maar eerst met Gods wet. Ze hebben te doen gekregen met een heilig en rechtvaardig God.

Welgelukzalig is de mens die uit de diepte niet alleen bij aanvang, maar ook bij verdere voortgang blijft roepen: "Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat u nederkwaamt."

Het niet meer kunnen bezien, geen rechten meer, alles verloren en toch tot de Heere roepen. Het blijft toch een vrij, soeverein Gods werk. Hoe velen in deze dagen willen de hemel zelf niet scheuren, door een vermenging van het werk- en Genadeverbond. Maar het is bedrog en onschriftuurlijk.

Denk eens aan de grote tegenstand in onze dagen, die tegen de waarheid is, die naar de Godzaligheid is. Het ware te wensen dat er een verzuchting mocht zijn naar de oude paden, overeenkomstig Gods woord: "Vraagt naar de oude paden, waar toch de goede weg zij, en wandelt daarin en u zult rust vinden voor uwe zielen." Dan wordt het een zuchten: "Och, dat Gij de hemelen scheurdet en dat u Uw Kerk op aarde kwaamt te bedelen met het licht der waarheid, die naar de Godzaligheid is.

En toch, als de Heere een mens komt te overtuigen van zonde en schuld, dan gaat hij trachten het goed te maken. Maar maak nu bij God de Heere iets goed, daar elke overtreding een zonde is tegen de allerhoogste Majesteit Gods. Waarmee wilt u het goed maken? Wilt u de hemelen scheuren? Met uw tranen, met uw beloften? Wilt u eerst deze of die gestalte hebben verkregen voor het Kerstfeest?

Wat zoeken wij toch behouden te worden in eigen kracht. Het is een smartelijke weg voor ons godsdienstig vlees, maar een noodzakelijke gang, dat wij zondaar voor God gemaakt worden. In plaats van de hemel te kunnen openen, worden wij ontdekt aan de hellediepten van ons doemwaardig bestaan. De bondsbreuk van Adam, ons verbondshoofd, wordt op onze ziel gebonden, en uit de diepte krijgen wij te doen met Gods recht bij de verdere voortgang. Opdat: "Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat u nederkwaamt", in de tweede plaats in de oefening van het genade leven ervaren zal worden.

2. Een inleving van de diepten

Wat was nu het geheim dat het volk in ballingschap toch de inleving van die diepten ging ervaren? Wel, het volk van Israël droeg wel zijn eigen schuld, in de ellende der ballingschap Gods toorn, als gevolg van hun zonden en schuld. Maar de eigenlijke schulddrager voor de uitverkorenen van eeuwigheid was Christus, die in hun lendenen was. En daarom week in die ballingschap, het geestelijk leven niet geheel uit dat volk. Dat was vrucht van Gods eeuwige verkiezing van eeuwigheid. O, de rijkdom van het

welbehagen Gods. De Heere bleef niet alleen Zijn woord tot hen zenden, maar de verzuchting openbaarde zich hier in, dat ze Gods recht gingen toevallen. In de verheerlijking van Gods deugden kwam er een verzuchting naar verlossing. Wordt het dan geen waarheid wat Asaf mocht getuigen in Psalm 74:

*Herdenk de trouw, aan ons voorheen betoond;
Denk aan Uw volk, door U vanouds verkregen;
Denk aan Uw erf, het voorwerp van Uw zegen,
Aan Sions berg, waar G' eertijds hebt gewoond.*

Dan wordt de bestreden kerk teruggebracht, hoe de Heere zich vanouds heeft bewezen. Dan denken zij aan de verlossing uit Egypte en Gods trouw bewezen door de woestijn naar het beloofde land.

De Heere is toch de Onveranderlijke Verbonds God. Hij mocht nog eens denken aan Zijn verbond. Ja, daar spreekt onze tekst en ons tekstverband van, de verbondsopenbaring op Sinai. Ze worden bepaald bij hun voorouders, deze waren toch ten dode opgeschreven in Egypte, maar de hemelen werden toch gescheurd. De verlossing van Israël uit Egypte, wat een rijkdom van Gods verlossing voor Zijn volk. De hemel scheen van koper te zijn boven het kermen van Israël in Egypte.

Maar tot verheerlijking van Gods eeuwige soevereiniteit scheurde God de hemelen en kwam neder. De ondergang van de vijand Farao met al zijn macht is gekomen. De Heere nam het op voor Zijn eigen werk. Maar vergeet ook niet de rijkdom van de verbondsopenbaring op Sinai. Ons tekstverband wijst daarop in het tweede en derde vers: "Gelijk een smeltvuur brandt en het vuur de wateren doet opbobbelen, om uwe naam uwe wederpartijders bekend te maken. Laat alzo de heidenen voor Uw aangezicht beven. Toen Gij vreselijke dingen deed, die wij niet verwachtten; u kwaamt neder, van Uw aangezicht vervloten de bergen." Toen toch schudden de bergen voor het aangezicht Gods. Daar werden de bliksemstralen gezien, daar werden de donderslagen beluisterd.

*Mijn ziel herdenk met heilig beven,
Hoe God, met majesteit bekleed,
Zijn wet op Horeb heeft gegeven.*

Het is hun zielszucht of de Heere nog eens de hemel wilde scheuren. Ze moeten het inleven, dat het is en blijft een eenzijdig Gods werk van de hemel. God heeft een overblijfsel op de aarde die het niet kunnen ontkennen, dat ze het beleefd hebben, dat ze dachten dat ze naar de hel moesten. En ze moesten het doodvonnis goedkeuren. In een weg van onmogelijkheid, daar de wet tegen hen getuigde, werd daar de hemel voor hen geopend. De Heere kwam door Zijn verlossing voor doemschuldigen een weg te openbaren in de Heere Jezus. Wat was dat een blijdschap en verheuging. Ze mochten het geloven en ervan getuigen. Want de liefde Gods was in hun hart uitgestort. Het was zo een eeuwig wonder: "Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven."

Maar de hemel is weer dicht gegaan, en ze zijn weer in de diepte terecht gekomen. Is dat soms de legering van uw ziel? Wij beleven tijden dat men preekt en schrijft, de mens moet geloven. Gewis, de eis des geloofs is daar, maar in de oefening moet Gods volk leren dat het genade is na ontvangen genade om in de oefening van het geloof, weer eens te zuchten om door het geloof op Jezus te zien.

Wat is de inleving in de diepten? Wel, daar is zoveel bestrijding: zal ik geen huichelaar wezen. Er is zoveel ongeloof. Zoveel voor het Kerstfeest, dat men het niet meer kan bezien. Er is een volk, die het aan de weet komt, dat een onderhandeling

geen afhandeling is. Maakt de Heere het dan niet waar voor Zijn volk?

Zeker, dat is een eeuwige waarheid, dat de zaligheid vastligt voor al Gods kinderen, maar het komt voor al Gods kinderen op de toepassing aan. Het is bevindelijk een beleving geworden, dat Sinaï vol van verschrikking is, ze komt te getuigen van het recht Gods. Want geliefden, het gaat nooit buiten het recht Gods. Maar, o wonder, daar is toch ook Bethlehem met de rijkdom van de genade Gods in de Zaligmaker voor verloren zondaren. Sinaï kwam te getuigen: "Al wie den berg aanroert, zal zekerlijk gedood worden." (Ex. 19 : 12 b).

Maar nu de rijkdom van Bethlehem: "En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond." Wij hebben in onze bondsbreuk de hemel toegesloten, maar God heeft in de Zoon van Zijn eeuwige liefde de hemel geopend. Ja, zo rijk geopenbaard, in doeken en kribbe voor doemschuldige zondaren. Dat wij daarom altijd mogen opmerken de grond van de ware beleving in de diepte, dat het werk Gods is en blijft. Wat wordt de rijkdom van het scheuren der hemelen dan groot.

De rijke gave Zijns Zoons voor verloren zondaren. Wat is dan de opheffing van de breuk die geslagen is? Wel, de vrede met God door de Zoon Gods, Die volkomen voldaan heeft aan het recht van de Vader. Hij heeft toch in de verbondssluiting van eeuwigheid de schuld der uitverkorenen op Zich genomen. O zaligheid, in de nooit begonnen eeuwigheid is Zijn hart Borg geworden voor hen, die in Hem zijn uitverkoren. Zo is Hij voor Zijn volk een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden. Dan wordt de beleving een wonder:

*Merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft:
Hij spreekt gewis tot elk, die voor Hem leeft.*

Het gaat door de diepte, maar verlossing komt uit de hoogte. De Heere komt de zuchters in de diepte leren in de weg van ontdekking en ontbloting, dat de Heere uit vrije soevereine genade door de bediening en verdiensten van de Heere Jezus volkomen de hemel heeft geopend. Die in de diepte, Gods deugden komt groot te maken, die mogen wel eens onder een open hemel God verheerlijken. O, dat te zien, dat te omhelzen, doet de ziel uitroepen: "Bij U is vergeving."

Hier is voor een ogenblik de zekerheid des geloofs. Geen zekerheid van hun staat, maar zekerheid dat er bij de Heere verlossing is. Waar ook in zulke ogenblikken aan getwijfeld wordt, niet aan de mogelijkheid der schuldvergiftenis in de weg van gerechtigheid. Daarom wat een weldaad, ook statelijk te mogen weten, dat onze schuld volkomen betaald is, en dat wij een bestendige wetenschap mogen hebben, dat wij in Christus met God verzoend zijn. De Heere Zelf verwerft, schenkt en past deze vergeving toe als een vrije genadeweldaad, waarvan onze derde gedachte spreekt.

3. Een verlossing uit de diepte

Zo is het ook gegaan in de historie van het volk Israël. De Heere heeft op Zijn tijd de bede verhoord. Neen, ze zijn niet altijd in ballingschap gebleven. Na Nebukadnézar, die met ijzeren vuist regeerde, is er een einde aan het Babylonische rijk gekomen. Daar kwam de machtige vorst Cyrus, de koning der Perzen. De laatste koning, Belsazar werd gedood. En Cyrus zendt de Joden, die zo lange tijd zuchtende waren in ballingschap, naar Kanaän terug. Wat een heerlijke verlossing voor dat zuchtende volk.

De Heere gebruikte deze vorst Cyrus tot hun redding. Maar hebt u reeds de juichende stem bij Bethlehems kribbe vernomen: "Meer dan Cyrus is hier?" God heeft de hemelen gescheurd, dat is het wonder van vrije genade. Hebt u reeds de geestelijke lessen verstaan van deze verlossing?

Ten eerste, toen ze mochten horen in ballingschap, dat ze weer naar Kanaän mochten gaan, was dit een weldaad, maar er was nog een weg aan verbonden om in hun land te komen. Dat is ook de inleving van de verlossing. Groot de belofte en toezegging, maar daar is een weg aan verbonden van druk en tegenheden om tot de bevestiging te komen. O, die verlossing uit de diepten was ook een eenzijdig Gods werk. De toeleidende weg kan soms zo lang zijn, het is een weg van aanvechtingen van binnen en van buiten. En daar komen zij tenslotte bij de verbrokkelde muren van de heilige stad. Ze komen op de puinhopen terecht. Dat was wat voor het biddende Sion, op de puinhopen van hun verwachting.

Maar boven Bethlehem scheurt God de hemelen voor een doemschuldig volk en schenkt zijn genade zo rijk en vrij. Heerlijke tijd te mogen ervaren, als de zonden bedekt zijn, maar een bedekte schuld is nog geen vergeven schuld. Er is een volk, dat na ontvangen genade, niet bekeerd maar onbekeerd wordt. Ja, zitten op de puinhoop van hun godsdienst. u kunt hier het oprechte werk van God in herkennen, dat men staat naar de herstelling met God. "Dat de bergen van Uw aangezicht vervloten."

Het zijn bergen van zonde, en van schuld. Zoveel liefde en onderhouding van de hemel ontvangen, en nu nog naar de hel te moeten, daar ze niet met God zijn verzoend. Het te moeten ervaren de rijke bediening van het Kerstwonder in het leven gesmaakt te hebben, en nu met het komende Kerstfeest zo ongelukkig. Wat is de oorzaak?

Ze moeten inleven dat de tweede Persoon van het Goddelijke Wezen Zich verscholen houdt achter het Goddelijke recht. Wat een gemis, geen thuiskomen in God. Niet alleen de wet vloekt, maar Satan verwijt en de eigen consciëntie beschuldigt. Ontkoming is er. niet. De dood voor ogen ... bergen van schuld, maar wonder, daar krijgen ze een ogenblik de deugden Gods liever dan eigen zaligheid. Christus' eis wordt vernomen ... dan is het een verloren gaan onder het recht. God doet een afgesneden zaak op aarde voor een doem- schuldig volk; de bergen van schuld zijn vervloten, en de zaligheid is alleen in Christus.

Wij mochten jaloers op dat volk zijn, geliefden. Deze hebben de bestendige wetenschap ontvangen dat de hemelen zijn geopend. In Christus is Gods Kerk uitverkoren voor de grondlegging der wereld. Maar ze zijn in Christus ook krachtens het verbond der genade, dat van eeuwigheid is. Ze zijn in hem verkoren en daardoor vermocht Hij hen te representeren als het Hoofd van het genadeverbond. Alleen door. Christus, die op grond van Zijn voldoening vrijspraak eist, wordt de zondaar vrij gesproken door God de Vader als Rechter en God de Heilige Geest verzegelt hem van zijn rechtvaardigmaking. Dan wordt het uit de diepten een verlossing, waar David van getuigde:

*Welzalig, hij wiens zonden zijn vergeven;
Die van de straf voor eeuwig is ontheven;
Wiens wanbedrijf, waardoor hij was bevlekt,
Voor 't heilig oog des Heeren is bedekt.
Welzalig is de mens, wien 't mag gebeuren,
Dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren,
Maar die, in 't vroom en ongeveinsd gemoed,
Geen snood bedrog, maar blank oprechtheid voedt.*

Maar nu in de weg van heiligmaking is het een gedurig stervend leven. O, de hemel is zoveel gesloten. En toch een verzuchting dat de Heere ook de Vaderlijke weldaad wilde schenken, dat zij kinderen Gods zijn, en door het geloof mogen zeggen: *Abba Vader*. O, dat er maar een ootmoedig bukken ware. Want hun hart is toch geopend

door de krachtadige bediening van vrije genade. Dat ze maar klein en nederig, arm en ellendig in zichzelf, een leven mogen inleven om uit te zien naar de hemel. Het blijft toch een eenzijdig Gods werk van hem die verheerlijkt is en gezeten is op de troon Jezus en Jezus alleen. Maar ondanks dat Gods volk dat heeft mogen ervaren, kan het na ontvangen genade zo duister zijn, dat ze het niet meer kunnen bezien. Hoe kan de ziel dan vaak overstelpt zijn van ellende. Maar de Heere maakt het hart Zijns volk weer levendig, als Hij hen in proef en drukwegen onderwijst. O, de Heere zal in Zijn trouw niet feilen. De Heere verschijnt Zijn volk ter rechter tijd. Dan worden de hemelen geopend, en dan mogen we met de dichter instemmen van Psalm 118 vers 4:

*De Heer is aan de spits getreden
Dergenen die mij hulpe bien;
Ik zal, gered uit zwarigheden,
Mijn lust aan mijne haat' ren zien.
't Is beter, als w'om redding wensen,
Te vluchten tot des Heeren macht,
Dan dat men ooit vertrouw' op mensen,
Of zelfs van prinsen hulp verwacht.*

Toepassing

De grote vraag voor ons allen is, hoe gaan wij het Kerstfeest tegemoet?

Helaas, er is plaats voor alles, zelfs voor zelfbedrog, maar niet voor de ware verzuchting tot de hemel. Gelijk in dagen van ballingschap velen van het volk Israël zich zo thuis gevoelden in Babylon en Mardoek vereerden, zo is het ook in het heden. Velen stellen zich tevreden met een uiterlijke godsdienst, maar willen niets vernemen van het vrije Gods werk. Het zal wat wezen om verloren te gaan, en dat door eigen schuld.

O, mijn medereizigers naar de eeuwigheid, jongens en meisjes en ouden van dagen, och, dat het ons eens mocht aangrijpen. Van nature liggen wij verloren, ons hart is toegesloten. Men roept in onze dagen, de mens moet een keus doen, maar wij hebben onze keus gedaan in het paradijs, en zijn de duivel toegefallen. Och, en nu nog in het heden der genade te mogen leven. Zet u uw hart er nooit eens op? Denk u nooit eens: Hoe zal het met mij aflopen? Onderzoekt Gods Woord, de Heere mocht het eens gebruiken. Dat zijn die middelen die God verordineerd heeft en Hij wil ze gebruiken tot bekering der zondaren.

O gij, die de innerlijke zonde nog liefhebt, die geen begeerte heeft naar de ware bediening van vrije genade, laat u niet verleiden tot de dwaasheid van een kerstboom. Het is de dwaasheid van de mens zonder de waarachtige verzuchting uit de diepte tot God. Dat volk gaat zuchten om de werking van Gods Geest. Weet u waarom? De Heere heeft hun hart gescheurd. En wat is de beste bede van dat volk? "Och dat Gij de hemelen scheurdet, dat u nederkwaamt." Wat is de beleving? In zichzelf zien ze hellediepten en schuld, maar als de Heere Jezus in de weg van de verheerlijking van Gods deugden zich komt te openbaren, dan wordt het feest voor Gods volk. O, wat wordt de Heere Jezus u dan dierbaar, en dan moogt ge Hem omhelzen door het geloof. Onpeilbaar is Gods grote liefde in die openbaring. Vergeet het nooit, hoopt volkomen op Zijn genade. Maar toch is er een volk dat wel de rijkdom van de openbaring van de Heere Jezus heeft leren kennen, toen ze het recht zijn toegefallen. Nooit zullen ze het vergeten. Maar God de Vader heeft gezwegen, de schuld staat nog open. Is dat uw beleving?

Aan de zijde Gods ligt het vast en is de vrijspraak in Christus gevallen, de hemelen

zijn gescheurd ... maar zij missen de vrijspraak. Zuchtende zielen, de Heere mocht u gedenken in al de worstelingen aan de troon der genade, de Heere is machtig om u ook deze weldaad te schenken. Zo zullen genade en waarheid elkaar ontmoeten en gerechtigheid en de vrede elkaar kussen.

In Christus, volk des Heeren, is de hemel open voor Gods volk. In Christus, de geheel enige Hogepriester, is de troon geopend voor al Zijn volk. En wat is de bevinding?

Och geliefden, eeuwig wonder, als ze nog eens een goedertieren gedachte van de Heere mogen ontvangen. Hier is het nog een strijdende kerk, maar de dag der volkomen verlossing zal zeker komen.

Wij beleven ernstige tijden, maar de wederkomst van Jezus is zeker nabij. *De Geest en de Bruid zeggen: Kom.*

En de adventsgemeente die zuchtende gemaakt is, zegge: Kom, Ja, kom Heere Jezus. Dan zal Gods volk altijd bij de Heere zijn en eeuwig God groot maken. Amen.

Psalm 98: 4

3. DE GEVONDEN EGYPTISCHE MAN³

Zingen: Psalm 119: 88

Lezen: 1 Samuël 30 : 1-26

Zingen: Psalm 14 : 3 en 7

Zingen: Psalm 68 : 15

Zingen: Psalm 87: 2

Geliefden,

Het Woord des Heeren bevat een schat van waarheden, die een groot heil openbaren. Een heil, dat de Heere geven wil aan verloren zondaren. Maar het is een eeuwige waarheid, dat het Woord Gods gesloten is met zeven zegelen en dat de Heere het Zelf moet openen.

De dichter van Psalm 19 komt te getuigen:

Het ruime hemelrond Vertelt, met blijde mond, Gods eer en heerlijkheid.

Wat vertellen wij? Wij kunnen niet anders dan ons zelf bedoelen. Wij liggen verloren en kennen van nature God niet. De dichter weet ook hoe groot de schoonheid van de natuur is; maar de natuur weet van Christus niet. Daarom mocht hij getuigen:

Des HEEREN wet nochtans Verspreidt volmaakter glans, Dewijl zij 't hart bekeert.

Wat mocht de kennis van Woord en Geest op ons hart gebonden zijn.

Wat een rijke zegen als wij dat vrije Gods werk mogen bewonderen, waarvan we lezen in Jesaja 65: "Ik ben gevonden van hen, die naar Mij niet vraagden; Ik ben gevonden van degenen, die Mij niet zochten; tot het volk, dat naar Mijn Naam niet genoemd was, heb Ik gezegd: Ziet, hier ben Ik, ziet hier ben Ik".

En waarom heeft God die uitverkoren Kerk opgezocht? Niet omdat ze beter waren dan anderen; ook niet dat ze slechter waren dan anderen, maar omdat God ze van eeuwigheid had verkoren tot verheerlijking van Zijn soeverein welbehagen.

Adam is gevallen en in hem liggen allen verloren. Wij zijn dood in zonden en misdaden. En al wat de mens kan is dieper wegzinken in het moeras van zonde en schuld, van dood en verderf. Het: "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen" moet ons tegenklinken. Gelukkig als we dat door genade leren mogen en wij ons voor God verootmoedigen.

Maar wat een rijkdom, gemeente, de Heere heeft Zelf een weg tot zaligheid uitgedacht voor degenen, die verloren liggen op de vlakte des velds. Het Woord Gods geeft ons ook duidelijk aan hoe die redding tot stand komt voor het persoonlijk leven. Meermalen spreekt God daarvan in beeldspraak, maar ook door geschiedenissen, waar duidelijk een geestelijke strekking in openbaar komt. We hadden gemeend, met de hulp des Heeren, te luisteren naar het onderwijs gegeven in ons tekstwoord, wat we vinden in 1 Samuël 30 : 11:

En zij vonden een Egyptische man op het veld en zij brachten hem tot David; en zij gaven hem brood en hij at, en zij gaven hem water te drinken.

Deze tekst spreekt ons van: *De gevonden Egyptische man*

1. Knecht van een gezworen vijand
2. Knecht, gevonden door knechten van David
3. Knecht, gebonden door daad van ontferming

---

³ Preek gelezen op 2 maart 1975 in de Gereformeerde Gemeente te Westkapelle door ouderling J. Westerbeke

Geliefden,

Het zal u duidelijk zijn, dat we geroepen worden eerst ons tekstverband toe te lichten. De hoofdstukken 27 en 29 van 1 Samuel beschrijven ons in het bijzonder hoe David steeds vervolgd werd door koning Saul. Het leven van David was vol strijd en wederwaardigheden. Steeds werd hij opgejaagd als een veldhoen op de bergen. David kon niet altijd verstaan, waarom hij zo'n weg van druk en ellende mee moest maken. Hiervan maakte de duivel gebruik om hem te verstrikken. Hij zaaide twijfel en ongelof in het hart van David. Ja, het ging zo ver, dat David zei: "Nu zal ik één der dagen door Sauls hand omkomen; mij is niet beter, dan dat ik haastelijk ontkome in het land der Filistijnen". Wij lezen in 1 Samuël 27 : 1 "David nu zei in zijn hart". Dat zal de gezalfde David toch niet doen? Ja, hij brak door en hij is gegaan. En schijnbaar gaat het geweldig goed.

Hij krijgt zelfs een stad toegewezen van koning Achis. Nu kan hij met familie en knechten volop rust genieten. Het was vanzelf zo, dat hij koning Achis enigszins mee moest helpen om zich te kunnen handhaven. Daarom hielden David en zijn mannen strooptochten. David deed invallen in het land der Gesurieten, en der Girzieten en der Amalekieten. Maar als hij Achis verslag uitbracht dan deed hij net of hij ingevallen was tegen het zuiden van Juda. Hij deed voortkomen of hij tegen zijn eigen volk aan het strijden was. Dit was bedrog van David.

Hierin zien we duidelijk, dat als de mens niet op zijn plaats is, het, ook na ontvangen genade, van kwaad tot erger gaat. Als genade niet in oefening is in het hart dan gaat de mens de verkeerde weg op. Ja, hij is zestien maanden in dat land geweest en als de Heere uit vrije genade David geen halt toegeroepen had hij door gegaan. Maar David was een voorwerp van Gods eeuwige verkiezing en door wedergeboorte was hij gebracht in het genadeverbond. De Heere zal Zijn kind op de rechte plaats brengen.

Er breekt weer strijd uit tussen de Filistijnen en Israël. Achis verzamelt zijn legers en ook David moet optrekken tegen Israël. Dat is wat voor David. Zal hij nu moeten strijden tegen zijn eigen volk?

Maar de Heere zal uitkomst geven. De knechten van Achis herkennen David en zij vertrouwen hem niet. Ze zeggen: "Is dit niet die David, van dewelke zij in de rei elkander antwoordden zeggende: Saul heeft zijn duizenden geslagen, maar David zijn tienduizenden?" Het was voor Achis niet aangenaam, maar ter wille van zijn oversten zendt hij David terug. Maar David heeft nog zijn Ziklag. Hij gaat naar Ziklag, zijn stad. Zij reizen drie dagen. Nog één heuvelkam en zij zullen hun stad zien. Maar wat een schrik; geen prachtige stad, maar rokende puinhopen; geen verheugde vrouwen en kinderen, maar zwijgende puinhopen. Dan gaat er een gewezen op bij die puinhopen. De mannen wenen over het verlies, maar er is geen wenen over de eerste oorzaak. De mannen worden bitter en willen zelfs David stenigen. Maar, wonder. Daar lezen we plotseling dat heerlijke getuigenis: "Doch David sterkte zich in de Heere, zijne God." Wat heeft er plaats gevonden? Hij werd schuldenaar voor God. Hij mocht wenen over de eerste oorzaak. De Heere ging zijn levensboek lezen op de puinhopen van Ziklag. Zal het toen geen wonder voor David geweest zijn, dat hij niet onder die puinhopen lag? Dat zou immers rechtvaardig geweest zijn, gemeente!

Is dit ook reeds uw ervaring? Moest Ziklag u eerst ontnomen worden? Soms in het natuurlijke, ontnomen wat u zo lief was en dan op de puinhopen. Maar in het bijzonder in het geestelijke, dat u in een weg van afsnijding alles moest verliezen op de puinhopen.

Nu was er één persoon, ondanks de afdwalingen, steeds bij David gebleven. Dat was Abjathar, de priester. Hij is een type van de Heere Jezus, Die altijd bij Zijn volk blijft

tot verheerlijking van de deugden Zijns Vaders. David, op de puinhopen van zijn leven gebracht, kreeg zulk een begeerte om in een rechte weg te mogen gaan en vroeg, ziende op de Amalekieten, die Ziklag verwoest hadden, of zij de rovers mochten achterhalen. Wat een weldaad. Hij kreeg antwoord. "Jaag na, want ge zult ze gewisselijk achterhalen".

Op hun tocht vonden ze een bezwijmde Egyptenaar, de slaaf van een Amalekiet. Hiervan spreekt onze eerste gedachte:

Knecht van een gezworen vijand

Het is wel merkwaardig, dat we lezen, dat het Amalekieten waren, die de stad Ziklag hebben verbrand en de vrouwen en de kinderen, ja alles hebben weggevoerd. Wat heeft Amalek toch bewogen tot deze treurige verwoesting? De oorzaak ligt in de grote vijandschap van Amalek tegen Israël. Wie was de stamvader van de Amalekieten? Was dit niet Amalek, de zoon van Elifaz, de eerstgeborene van Ezau? Het is de oude vijandschap ' van Ezau tegen Jacob, die ook hier weer spreekt. Er was een scheiding van eeuwigheid. Jacob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat. 't Is weer die oude vijandschap, die Israël reeds moest ervaren toen ze uit Farao's diensthuis was uitgeleid. Een gezworen vijand. "Toen kwam Amalek en streed tegen Israël te Rafidim". Geheel onverwachts vielen de Amalekieten Israël toen aan in de achterhoede, waar de zwakken en de vermoeiden waren. Het ging om de ere Gods; de strijd van de hel tegen de God van Israël. Israël was op weg naar het beloofde land, waar de Zaligmaker geboren zou worden. Het was de oude strijd tussen het Vrouwenzaad en het slangenzaad. Wat een weldaad.

De Heere heeft in de woestijn de overwinning gegeven over Amalek. Daarop volgde het Goddelijk getuigenis in Deut. 25: "dat u de gedachtenis van Amalek van onder de hemel zult uitdelgen; vergeet het niet". Koning Saul, die bediend was met de algemene werkingen des Geestes, heeft de Amalekieten wel verslagen, maar liet koning Agag leven. Maar toen kwam de van God geroepen profeet Samuel en deze zei: "Breng Agag, de koning der Amalekieten, hier tot mij". Agag zei: "Voorwaar, de bitterheid des doods is geweken", maar het was bedrog, een valse vrede, een valse grondslag. We lezen dan: "Toen hieuw Samuel Agag in stukken voor het aangezicht des Heeren".

Welnu gemeente, onze geschiedenis vertelt ons, dat de Amalekieten nog niet waren uitgestorven. Ja, de strijd ging door; nu was Ziklag verbrand en de vijand had alles meegenomen. David en zijn mannen gaan de vijand achterna en daar vinden ze een jongen op het veld. Het was een Egyptische jongen, die een knecht was van een Amalekiet. Hij kwam dus uit Egypte, het land van de afgodendienst. Daar was geen kennis van de ware God. Egypte leefde bij goden, die ze zien en tasten konden; die ze bedrinken, bedansen en beklinken konden. Egypte wilde zichtbare goden van goud en zilver en men wilde nog meer. Egypte leefde ook in grote onzedelijkheid als gevolg van hun afgoderij. Uit dat volk was nu onze jongen, die daar op het veld te neer lag, afkomstig.

Het is een soeverein welbehagen, dat er nu een volk op aarde is, een overblijfsel naar Gods eeuwige verkiezing, dat niet boven deze jongen gaat staan. Zijn er nog, die het kunnen getuigen door de waarachtige overtuiging van de hemel, dat zij afgodendienaars zijn in de bondsbreuk van Adam? Ja, bij hun afkomst gebracht en nu te moeten getuigen: "mijn vader was een Amoriet en mijn moeder een Hethietische". Maar nu dat eeuwige wonder, dat er ook voor Egyptenaren beloften zijn.

Wij lezen in Jesaja 19 : 21, "en de Heere zal de Egyptenaren bekend worden en de Egyptenaren zullen de Heere kennen te dien dage; en zij zullen Hem dienen met

slachtoffer en spijsoffer en zij zullen de Heere een belofte beloven en betalen". Er komt nog meer bij; deze jongen was een knecht van een Amalekiet. Amalek, afstammende van Ezau, van hetzelfde vlees als Israël, is het type van het eigen vlees. De Egyptenaren zijn het beeld van de kinderen der wereld en dat is heel ernstig; maar als het eigen vlees wordt dan wordt het veel erger, in het strijdperk van dit leven.

Volk des Heeren, het was vrije genade alleen, dat de Heere u kwam te overtuigen, dat u een afgodendienaar waart, dat u het moest inleven tegen God gezondigd te hebben. Gods heilige wet kwam te getuigen en het was alles schuld. Maar wat een rijkdom, de Heere kwam u uit vrije genade uit het diensthuis der zonden te trekken. Maar gelijk Amalek Israël tegenkwam op de weg naar Kanaän, zo stelt zich ook het eigen vlees tegen de weg des Heeren naar het beloofde land. Neen, niet alleen de duivel en de wereld, maar ook uw vlees wil niet voor God buigen, want u zijt krachtens de diepe val in Adam een knecht van Amalek. Hebt u reeds uw knechtschap leren bewenen? Is het u reeds tot smart geworden? De apostel Paulus wist iets van die geestelijke strijd tussen vlees en geest. "Want wij weten, dat de wet geestelijk is; maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde".

Die jongen, die daar op het veld lag had een meester, die van hem zijn beste krachten genomen had. Toen hij ziek werd, werd hij achtergelaten en was hij ten dode opgeschreven. Hij lag eenzaam en verlaten op het veld. De mannen van David vonden deze amechtige jongen, die reeds enkele dagen ziek en uitgehongerd met de dood voor ogen op het open veld vertoefde. Het is onze tweede gedachte:

Knecht, gevonden door de knechten van David

Deze jongen diende een harde meester. Toen hij hem niet meer gebruiken kon toonde hij geen medelijden. Dat is een bijzondere les voor onze jonge mensen. Wij allen zijn in onze diepe val knechten van Amalek, van de macht der zonde. De duivel zijn we toegevallen en deze vraagt u te zoeken het vlees uit te leven. Maar als u niet meer mee kunt laat de duivel u gaan. Er is geen medelijden bij de duivel en zijn machten. Het is nog het heden der genade, de dag der zaligheid; dat u gevonden mocht worden door de bediening van Woord en Geest. De knechten van David hebben de knecht van de Amalekiet gevonden. Hij lag daar in zwijm, door allen verlaten. Maar God heeft Zijn volk gevonden dood in zonden en misdaden. Neen, dat volk zocht de Heere zelf niet in waarheid. Maar de Heere is de eerste; het is eenzijdige, soevereine genade van de hemel. Onze tekst zegt ons: "zij brachten hem tot David".

Deze jongen had geen recht. Op Egypte kon hij niet roemen, dat getuigde tegen hem en Amalek was de grote vijand, die Ziklag verwoest had en alles gevankelijk had weggevoerd. Ook hij was schuldenaar. De wet getuigde tegen hem, en zijn afkomst, ja alles ... en nu naar die soevereine rechter.

Is dat geen beeld van het ware geestelijke leven? Wanneer de Heere door Woord en Geest gaat werken in het hart van een zondaar dan krijgt hij te doen met de Rechter; dan krijgt hij de schuldbrief thuis. Eerst was het zijn dadelijke zonde en later de erfschuld in Adam, ons verbondshoofd. De heilige wet Gods komt tot hem te getuigen; het is alles schuld; ze worden een kind des doods. "Ze brachten hem tot David". Er is een volk op aarde, dat ondervindelijk leert, dat ze er door onwederstandelijke genade gebracht worden.

Maar nu dat wonder voor deze jongen. Hij werd niet gedood; hij kreeg ontferming. Ja, deze hongerige en dorstige ziel kreeg zo veel liefde; hij kreeg brood en water, een klomp vijgen en twee stukken rozijnen. Hierna zien wij weer een rijke, geestelijke betekenis. Waar Gods volk denkt voor eeuwig om te komen voor het goddelijk recht,

ontvangen zij van de Heere door het vrije welbehagen ontferming. Dan mogen zij het ervaren: "Milde handen, vriend'lijk ogen, zijn bij U van Eeuwigheid".

Gods kinderen ontvangen de geestelijke gaven, die door Jezus Christus verworven zijn. Het is een hemels getuigenis: "Ziet Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn uitverkorene, in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft. Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven; Hij zal het recht der heidenen voortbrengen". (Jesaja 42 : 1).

Wel moet het ons treffen, dat de Heere Jezus hier ook Knecht genoemd wordt. Daarin ligt voor ons de gedachte aan vernedering als van die jongen, die tot David gebracht wordt. Of van dienstbaarheid, gelijk de knechten van David. Het woord Knecht heeft in Jesaja 42 een zo geheel andere betekenis. Het wordt duidelijk aangewezen door de toevoeging "Die Ik ondersteun, Mijn uitverkorene, in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft". Het is de Middelaar Jezus Christus, waarachtig God en waarachtig, rechtvaardig mens. Hij is de Knecht des Heeren, Die Zijn volk zal verlossen tot verheerlijking van de deugden Zijns Vaders. En dat gaat nooit buiten Gods recht om. Daar is een geschonden wet Gods, waarvoor de Heere genoegdoening moet eisen. De schuldige zondaar moet naar de hel; hij kan geen genoegdoening geven. Maar nu dat eeuwige wonder, de Knecht van de Vader zal het in zijn plaats schenken. Ja, Hij heeft voldaan voor al Gods volk. In de volheid des tijds kwam Hij op deze zondige wereld.

De profetie werd vervuld: "Uit Egypte heb ik Mijn Zoon geroepen". Wat is dat volk gelukkig, dat door plaatsmakende genade de rijkdom van Jezus heeft leren kennen.

Het is het grote wonder, dat God plaats maakt voor Zijn eigen werk. Verloren zondaren, die walgelijk zijn in eigen oog voor God, ontvangen de weldaden van de Heere Jezus en dan ontvangen ze rijke, geestelijke gaven. Zij hebben het mogen ervaren wat de dichter getuigde:

*Dewijl Hij hen verzaadde,
Die dorstten, en met goed
De honger uit genade,
Vervuld' in overvloed.
Daar z'in die bitterheën
De dood voor ogen zagen,
Van alle kant bestreën,
Deed God hun heillicht dagen.*

De Egyptische jongen werd voor David gebracht en naarstig onderzocht. David zei tot hem: "Wiens zijt u en vanwaar zijt gij?"

De eerste vraag was een persoonlijke vraag en de tweede was een vraag naar zijn afkomst. Wat gaat hij nu doen? Zwijgen? Of gaat hij leugens spreken? Neen, de jongen gaat alles eerlijk vertellen. Hij gaat zo ver, dat hij zichzelf niet vrijpleit, maar ook de schuld op zich neemt, want hij getuigt: "en wij hebben Ziklag met vuur verbrand". Dat was wat ... hij bekende zelf schuldenaar te zijn. Hij erkende eerlijk, dat hij een verwoester was. Is dat reeds onze ervaring geworden in dit leven? Meestal heeft een ander het gedaan, maar het is noodzakelijk, dat wij het zelf gedaan hebben. De grootste weldaad is, dat wij waarlijk schuldenaar voor God gemaakt worden met de dood voor ogen. O gemeente, als we Gods recht mogen billijken, eeuwig rechtvaardig als God ons verdoemt. Gods deugden liever krijgen dan onze eigen zaligheid. Ach, hij had voedsel gekregen van David, maar nu kwam het er voor hem op aan ... hij was schuldenaar en had het zelf beleden.

Maar wat een wonder voor deze jongen, die daar stond met de dood voor ogen. Er kwam een ogenblik in zijn leven, dat hij nooit zou vergeten. Er kwam een heerlijke

verwisseling van meesters. Hiervan spreekt onze derde gedachte

3. Knecht, gebonden door daad van ontferming

Neen, die Egyptische jongen ging nooit meer naar die onbarmhartige, harde meester terug. Hij bleef bij David. Hij verklaarde zich bereid David en zijn mannen naar het legerkamp der Amalekieten te brengen onder voorwaarde, dat David hein niet zou uitleveren. Hij wees hun de weg naar de legerplaats der Amalekieten, die zorgeloos etende, drinkende en dansende hun overwinning vierden. David overviel hen en versloeg hen. De gehele buit van Ziklag was weer in Davids handen. Van de vrouwen en de kinderen werd er niet één gemist. Bovendien roofden David en zijn mannen de bezittingen van de vijand. Na hun terugkeer deelden zij op bevel van David de buit eerlijk met de tweehonderd, die van vermoeyenis achtergebleven waren in de strijd tegen Amalek. Wat een rijkdom van Gods genade. David had weer de gunst en de gemeenschap van zijn God teruggevonden. Van de buit zond David gedeelten naar de oudsten in Juda met de boodschap: "Ziet, daar is een zegen voor ulieden van de buit der vijanden des Heeren".

En wat was nu de buit voor de Egyptische jongen? Ten eerste, dat hij in leven bleef. Hij had geen recht, hij was medeschuldig. Het was alleen vrije ontferming van David. Zijn afkomst was tegen hem; zijn werken waren tegen hem, maar hij kreeg een liefdevolle verzorging en bleef in leven. In de tweede plaats had hij nu een andere meester gekregen. Die had hij niet gezocht, maar wel trachten te beroven. Wij weten verder niets over het leven van deze jongen. Gods Woord zwijgt daarover. Maar Gods Woord spreekt wel van een volk, dat door wedergeboorte van meester gaat verwisselen.

De wedergeboorte is het werk des Heiligen Geestes. Neen, dat Gods werk gaat niet buiten de mens om. Een onbewuste wedergeboorte is bedrog. De waarachtige wedergeboorte is onmisbaar. Zij verlicht het door de zonde verduisterd verstand en zij vernieuwt de wil. Met vernieuwde zielsvermogens gaan zij de zonde haten, maar krijgen liefde in hun hart tot God. Zij gaan het inleven, dat zij neerliggen in de bondsbreuk van Adam. Zij krijgen een erkennen van Gods recht en een keuze om niet meer te wandelen in de tenten der ijdelheid en des verderfs. Er is een verwisseling van meesters gekomen en ze zijn verbonden geworden aan de Heere, ondanks alle strijd van binnen. Met de oude dichter mogen zij het wel eens getuigen:

*Ik wil Uw bevel, dat ik heb gehoord,
Niet vergeten; want u troost mij daarmede,
En vermaakt mijnen geest daarmee nu voort.
Ik ben Uwe, bewaar mij toch in vrede;
Want Uwe wet, die mij zeer wel bevrijdt,
Zoek ik en spreek daarvan tot elke stede.*

Gods kinderen leren ook door de geestelijke verandering van de grote barmhartigheid van de meerdere David. Ware God niet barmhartig geen Adamskind zou behouden worden. Maar die barmhartigheid wordt niet opgewekt door 's mensen ellende. God is barmhartig in Zichzelf. De barmhartigheid Gods wordt verheerlijkt in de volvoering van Zijn gerechtigheid. De rijkdom van die genade is alleen in Christus. Hij heeft het recht Gods voldaan voor al Zijn volk. Maar nu doet de Heere een afgesneden zaak op aarde. Ze hebben de keuze mogen doen en dat is waar geweest en onvoorwaardelijk zijn ze het recht Gods toegevallen. Ze hebben een geopenbaarde Jezus leren kennen en zelfs reeds iets van de geestelijke buit mogen ontvangen. Het was de tijd van de eerste liefde. Maar het is zo niet gebleven. Ze werden weer gebracht bij de eis van het recht

Gods. Hun tranen, hun verzuchtingen en hun goede tijden worden te licht bevonden; ze gaan nog met een open staande schuld over de aarde.

Daarom gelukkig dat volk, dat in een weg van verloren gaan onder het recht, de bewustheid mag kennen dat de Rechter hun Vader geworden is in Christus Jezus. Alleen door Christus, Die op grond van Zijn voldoening vrijspraak eist, wordt de zondaar vrijgesproken door God de Vader als Rechter en God de Heilige Geest geeft de zondaar kennis en verzegelt hem van zijn rechtvaardigmaking en past Christus aan het hart toe.

En nu is er nog een nadere weldaad, namelijk de aanneming tot kinderen. Dat is rijker dan een knecht te zijn, want een kind krijgt een erfdeel. Deze weldaad is van de rechtvaardigmaking onderscheiden daar het een vaderlijke daad is, hoewel geheel op de rechtvaardigmaking rustend. Gelukkig, dat volk, dat in het Vaderhart Gods teruggebracht werd. Dan is het Abba Vader; vrede met de Vader, met de Zoon en met de Heilige Geest.

Maar als wij nog iets mogen zeggen van die Egyptische jongen, hij is gered om te dienen. Hij is bewust van meester veranderd. Maar toch het Egyptische bloed is hij niet kwijtgeraakt met al zijn liefdediensten, die hij mocht doen voor David en zijn knechten. Dat vreemde bloed raakte hij nooit kwijt. Is dat niet de geestelijke ervaring van Gods kinderen? Ze worden uit vrije genade gered om te dienen, mocht het zijn tot ere Gods, maar in zichzelf hebben ze niets; ze blijven zondaar en het blijft strijd tegen vlees en bloed. En dat gouden kalf van hun godsdienst heeft soms het grootste woord. Te midden van die strijd van binnen en van buiten, mag de kerk toch wel eens zingen door de blijvende liefde van Christus, hetgeen we nu samen willen doen uit Psalm 68 en daarvan het 15e vers:

*Scheld met Uw stem het wild gediert,
Dat in het riet zo weeldrig tiert,
De stier- en kalverbenden.
Het volk, dat stukken zilver geeft,
En dus zich onderworpen heeft,
Men loert op onz' ellenden.
Gewis, wij zien hen reeds berooid,
En 't oorlogzuchtig volk verstrooid;
Gezanten zullen naad'ren;
Egypte zal met Morenland,
Tot God verheffen hart en hand,
De God van onze vaad'ren.*

Toepassing

David zei tot de Egyptische jongen: "Wiens zijt u en vanwaar zijt gij?" Deze persoonlijke vraag komt ook heden tot u. Velen

komen te getuigen: Wij zijn gedoopt, wij hebben de beloften, wij moeten nu maar geloven en het komt goed. Maar dit is een droggrond voor de eeuwigheid. Wij liggen verloren en zijn God kwijt. Alleen een uitwendig toestemmen van de waarheid is te kort voor de eeuwigheid. We zullen bevindeljk moeten weten, waar God ons vandaan gehaald heeft. Gods volk komt dat aan de weet. De algemene werkingen des Heiligen Geestes kunnen zo ver gaan; ze kunnen ons verlichten en zelfs het goede Woord Gods doen smaken en de krachten der toekomstige eeuw, maar, verandering is nog geen bekering tot God. God komt Zijn volk bij hun afkomst te brengen; ze komen in het paradijs terecht. Was dat ook Uw ervaring?

Onbekeerde medereizigers naar de eeuwigheid, de Heere komt nog tot u te getuigen door de algemene roeping. Welgemeend spreekt Hij tot de mens; neemt toch de nodigheden van het Evangelie ter harte. Het mocht de Heere behagen die krachtdadig toe te passen. De Egyptische jongen was eerlijk in zijn belijdenis aangaande zijn afkomst en bedrijf. Gelukkig dat volk, dat geestelijk overtuigd mag worden en eerlijk hun afkomst komen te erkennen; maar ook dat ze het recht Gods komen te verheerlijken. Ze kunnen niet ontkennen, dat er wel eens een zielsverademing geweest is, dat het Woord van God werd geopend en dat ze mochten zingen: "God heb ik lief". Maar de schuld staat nog open. Ja, dat is een strijd, zuchtende zielen. Ge hebt uw naam gehoord. Zij kunnen niet rusten voor ze de bevestiging mogen weten, dat hun schuld is betaald en dat ze in de rechte verhouding met God gekomen zijn. Och, laat toch afgesneden worden wat buiten Christus is.

Wij mochten in deze geschiedenis opmerken, dat er een keuze kwam bij deze jonge man om zich aan David te verbinden. David was barmhartig, maar ook rechtvaardig. Veel rijker en groter is echter de rijkdom van de Koning der Koningen. De Heere is een handhaver van Zijn recht. Hij is soeverein in de oefening van Zijn gerechtigheid. Daarom is het volk, dat het recht Gods liefgekregen heeft, zo gelukkig; zij ontvangen de zegen, de barmhartigheid in Christus. Ze zijn uit vrije genade van meester veranderd; de liefde Gods is in hun hart uitgestort en nu komt er ook een wederliefde. Zij mogen soms uitroepen met Job: "Mijn nieren verlangen zeer in mijne schoot". Toch blijft er nog strijd, daar de dagen van donkerheid en verberging Gods vele zijn. Maar eenmaal zal het voor Gods volk een eeuwige zaligheid wezen. Ze worden gewaar, dat ze ook stervensgenade nodig hebben, maar dat zal de Heere ook op Zijn tijd geven.

Arme mens, die geen hoop en geen grond voor de eeuwigheid bezit; het zal wat wezen voor eeuwig verloren te moeten gaan en dat door eigen schuld.

De Kerk is uit de eeuwigheid geboren en wordt zalig omdat God het wil en nu krijgt dat volk hier op aarde in Christus reeds een geestelijke gemeenschap. Die gemeenschap mocht Ruth inleven, toen ze kwam te getuigen: „Uw volk is mijn volk en uw God mijn God". En mocht ook Rachab door het geloof niet zo'n keuze doen?

Volk des Heeren, u mocht toch ook die keuze doen? Hoe lang is het reeds geleden? Och, dat het eens vernieuwd mocht worden. Ja, volk des Heeren, moge u met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die u is voorgesteld. Hoe zwaar de strijd ook is, het zal niet altijd strijden blijven. Wat heeft Gods volk toch een reden om het hoofd omhoog te steken en te loven:

*Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d'eerkroon
dragen, Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.*

En als ze straks thuis zijn wordt de vreemdelingschap vergeten en dan zijn ze in het vaderland. Amen.

4. CHRISTUS GEBONDEN OP DE GALERIJEN VAN DE VADER

Zingen: Psalm 105 : 2

Lezen: Hooglied 7

Zingen: Psalm 130: 1, 2 en 3

Zingen: Psalm 45 : 6 en 7

Zingen: Psalm 73: 12

Geliefden,

Het is een merkwaardig getuigenis wat we lezen in Genesis 27 : 20. Daar lezen we toch de woorden, die Izak sprak tot zijn zoon: "Hoe is dit, dat u het zo haast gevonden hebt, mijn zoon?" Velen spreken in onze dagen over de rijkdom van de Heere Jezus; zij loven en danken en hebben hun handen vol met beloften. Maar als er dan eens een waarlijk onderzoek gedaan wordt en gevraagd wordt, hoe men er aan gekomen is, dan moet men het antwoord schuldig blijven. Hoevelen gaan er met een gestolen Jezus over de wereld. Wij allen hebben een ontzaglijke schuld bij God. Van nature weten en zien wij dat niet. Door onze zonde rust op ons het oordeel van de eeuwige dood. De vloek, in het paradijs uitgesproken, rust op ons. God eist, dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede; daarom dreigt ons de eeuwige straf. Maar deze straf wordt Gods volk kwijtgescholden. Waarom? Omdat de Eniggeboren Zoon van de Vader, Zich in de eeuwige Vrederaad reeds had doen horen: "Ik zal Borg voor hen zijn; van Mijn hand zult u hen eisen". Wat een zaligheid voor de uitverkoren kerk; zij zijn de gegevenen van de Vader. Wat is nu de beleving van Gods volk? Zij zijn in de tijd, naar de vrijmacht Gods, zondaar voor God gemaakt geworden. Zij leren het, dat e plaats gemaakt moet worden voor de Heere Jezus. "Hoe is dit, dat u het zo haast gevonden hebt, mijn zoon?" Deze vraag mag ook wel eens met ernst gesteld worden in het midden der gemeente. Hoevelen zijn er, die wel uiterlijke uitreddingen kennen, maar geen behoefte hebben aan een borg voor hun zonde en schuld. Ze zijn nog nooit schuldenaar gemaakt voor het recht Gods. Gemeente, vraag toch veel aan de Heere of ge moogt leren, wat Mac Cheyne kwam te getuigen:

Eens was ik een vreemdeling voor God en mijn hart;

Ik kende geen schuld en gevoelde geen smart.

Ik vroeg niet: 'Mijn ziele, doorziet u uw lot?'

Hoe zult ge rechtvaardig verschijnen voor God?"

Gelukkig dat volk, dat eerst met God te doen heeft gekregen; dan wordt er in een weg van gerechtigheid plaats gemaakt voor de Heere Jezus. Wat een wonder als de Heere Jezus Zich komt te openbaren door de beloften, door de traliën van Zijn Woord, in Zijn persoon en in Zijn werken. We hebben gedacht, dat, onder verzuchting tot de Heere, te gaan overpeinzen. De woorden van onze tekst vindt uw aandacht opgetekend in het Hooglied van Salomo, het zevende hoofdstuk, het laatste gedeelte van het vijfde vers. Hooglied 7 : 5b:

"De Koning is als gebonden op de galerijen."

Wij overdenken:

CHRISTUS GEBONDEN OP DE GALERIJEN VAN DE VADER

1e. Tot verheerlijking van de deugden van de Vader.

2e. Tot zaligheid van een verkoren bruid.

3e. Tot bevestiging van Zijn eeuwige trouw.

Geliefden,

Het Hooglied van Salomo is een hoog lied, dat in de diepte geleerd wordt. Wij spreken van het Hooglied; de hebreeuwse benaming is: Het lied der liederen.

De schrijver van dit boek is Salomo; hij heeft het geschreven? door de ingeving des Heiligen Geestes. Het is zo waar wat onze Statenbijbel schrijft over dit kostelijke boek: "Het is een gesprek tussen Christus als Bruidegom en Zijn Kerk als Bruid; onder het voorbeeld van Salomo en zijn bruid". Voor wie bevindelijk, uit vrije genade, de omgang met God kent is het Hooglied een zeer geliefd boek, omdat het de onderscheidene bevindingen van Gods kinderen beschrijft. Wij lezen in Eféze 3, de verzen 18 en 19 een heerlijk getuigenis van de Apostel Paulus: *Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke .de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij, en bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot al de volheid Gods.*

Dit wordt in het boek Hooglied zo dierbaar verkondigd in zijn rijkdom en volheid, maar ook in de ware gemeenschap. De ware liefde Gods geeft toch ook wederliefde; dat is nu Schriftuurlijke bevinding. Dan wordt er in het harte van Gods kind een lied geboren; een hoog lied, maar nogmaals, in de diepte geleerd. Dan wordt Psalm 45 : 1 zo waar:

*Mijn hart, vervuld met heilbespiegelingen,
Zal 't schoonste lied van enen Koning zingen.*

Wat is ons tekstverband rijk. Het spreekt ons van een lofrede van de Bruidegom. Ja, de bruid wordt geroemd om haar schoonheid en lieflijkheid. De Koning is als gebonden op de galerijen. Zijn lust is tot haar. Hoe is dit mogelijk? Voor een mens, die in ongerechtigheid is geboren? Hoe is dat mogelijk voor een gevallen mens, die alles verloren heeft in het paradijs? Hoe is dat mogelijk voor een mens, daar we toch lezen in Psalm 14 : 2, "De Heere heeft uit de hemel nedergezien op de mensenkinderen, om te zien of er iemand verstandig ware, die God zocht; zij zijn allen stinkende geworden, er is niemand, die goed doet, ook niet één".

En toch, gemeente, het blijft een eeuwige waarheid: "De Koning is als gebonden op de galerijen." Hij is geheel verslonden van liefde. Wat is de oorzaak? Wel geliefden, dat moeten we vol eerbied de heerlijkheid van de Koning benaderen. Dan moeten we naar de eeuwigheid. Daar ligt de grondslag van onze tekstwoorden. Van eeuwigheid af was de Zoon in het deugdenpaleis Zijns Vaders; ja van eeuwigheid wandelde Hij op de galerijen van het deugdenpaleis Zijns Vaders. Vandaar dat wij onze eerste hoofdgedachte noemden

1e. tot verheerlijking van de deugden van de Vader

Wat wordt dit duidelijk beschreven in Spreuken 8. "Toen Hij de grondvesten der aarde stelde, toen was Ik een voedsterling bij Hem en Ik was dagelijks Zijn vermaken, te aller tijd voor Zijn aangezicht spelende". God zijn al Zijn werken in de tijd volkomen bekend. De val van de mens is God niet overvallen. Voor de schepping en voor de val van de mens heeft de Heere tot verheerlijking van Zijn soevereiniteit een volk verkoren ter zaligheid. De Zoon Van God was gebonden op de galerijen van het deugdenpaleis van de Vader. Eeuwig wonder, de uitverkorenen, de gegevenen van de Vader, zijn in Christus verkoren. Van eeuwigheid, eer de bruid in de tijd geroepen werd, had de Vader haar aan Zijn Zoon gegeven. Tussen de drie personen werd de grondslag vastgelegd in het Vredespaleis van de Vader; de Zoon was gebonden aan het welbehagen van de Vader in de weg van verlossing en de Heilige Geest aanvaardde de taak van toepassing van de weldaden des heils. Wat een rijkdom van

het welbehagen Gods. Dit is tot verheerlijking van de Vader. Ja, God de Vader had in de stilte van de eeuwigheid naar een borg gevraagd, toen Hij zei: "Wie is Hij, Die met Zijn hart borg worde om tot Mij te genaken?"

Ja, wat meer is, de Vader Zelf had Zijn Zoon reeds van eeuwigheid tot borg verkoren. Daarom gaf de Zoon dan ook dit van bereidwilligheid getuigend antwoord: "Zie Ik kom, Ik heb lust o mijn God om Uw welbehagen te doen". En dat de Vader dit borgschap van Zijn Zoon aanvaardde blijkt wel uit de aan de Zoon gegeven belofte: "Eis van Mij en Ik zal U geven de heidenen tot Uw erfdeel en de einden der aarde tot Uw bezitting". Als u door genade dit bewonderen mag, dat in die Borg de Vader al Zijn welbehagen heeft, dan kan het niet anders of uw ziel smelt weg in aanbidding en verwondering voor zulk een ondoorgrondelijke soevereine weg van eeuwige liefde van de Vader, des Zoons en des Heiligen Geestes. De Koning is als gebonden op de galerijen.

Zo is dus in die enige, door de Vader geschonken Borg, slechts de enige weg des behouds ontsloten voor doemschuldigen. Hij alleen is in staat om aan het recht Gods volkomen te voldoen, om de bergenhoge schuld, die de zondaar bij God heeft, te betalen.

Dan wordt het wonder zo groot, dat een plaatsbekledende Borg Zich gaf tot verheerlijking van de deugden Zijns Vaders, maar ook tot zaligheid van Zijn Volk. Dan roept u het uit met Paulus: "O, diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis- se Gods, hoe ondoorzoekelijk zijn Zijne oordelen en onnaspeurlijk Zijn wegen". De Zoon van de Vader was gebonden en bleef gebonden in volkomen gehoorzaamheid aan de Vader. In de stilte der eeuwigheid, in het deugdenpaleis van de Vader, werd de bruidskerk aan de meerdere Salomo gegeven. Dit feit bond Hem op de deugden van de Vader tot verheerlijking van de eeuwige soevereiniteit van Zijn Vader. De Koning is gebonden op de galerijen en dat

2e. tot zaligheid van een verkoren bruid

Ja, het is tot zaligheid van een verkoren bruid, maar in Adams val een verloren bruid. O ja, eens bezaten zij de rijkdom van het deugdenbeeld Gods. De mens heeft vrijwillig en moedwillig God de rug toegekeerd. Als profeet verloor hij de kennis Gods en vermeldde niet meer de lof van de Schepper; als priester bediende hij niet meer het altaar tot verheerlijking van de deugden Gods; als een ontroonde koning kan hij niet anders als het klaaglied aanheffen: "Wee onzer, dat we zo gezondigd hebben, want de kroon onzes hoofds is afgevallen".

Bent u reeds gebracht tot de zaligmakende overtuiging van uw zonde en schuld? De algemene werkingen des Geestes kunnen ver gaan. We hebben nodig de zaligmakende overtuiging van zonde en schuld.

Dan worden we zondaar voor God. Dan gaat de mens de diepte van zijn val bewenen. Dan gaat hij bewenen tegen een goeddoend God gezondigd te hebben. Ja, gemeente, zo zal het zijn als God door Zijn Geest uw ogen ontsloten heeft voor uw droeve staat en toestand en naamloze armoede, waarin u gekomen zijt door uw diepe zondeval. Het is een eigenschap van een ziel, die geen vreemdeling van het zaligmakend geloof is, dat ze gaan instemmen met de dichter:

*God heb ik lief, want die getrouwe Heer
Hooft mijn stem, mijn smekingen, mijn klagen.*

Zij voelen zich meer verloren dan verkoren, maar kunnen toch de Heere niet missen. Daar komt een ogenblik in hun leven, dat ze het recht Gods gaan toevallen en dat de Heere Jezus hun wordt geopenbaard als de Koning, Die gebonden is op de

deugdengalerijen van de Vader. O, als ze zelfs maar iets van die rijkdom van Jezus mogen ervaren, dan wordt het zo groot, dat zij evenals die man uit de gelijkenis, die de schat in de akker vond, alles verkopen en prijsgeven om de rijkdom van die schat zelf te mogen bezitten in de weg van gerechtigheid. De bruid wist, dat alles moest komen van de Bruidegom. "Hij kusse mij met de kussen Zijns monds".

Eenzijdige genade. De bruid wist, dat alles van de Bruidegom moest komen. Gelukkig volk, dat de kussen Zijns monds wel eens op zich voelde drukken. u woudt vluchten, maar kon nergens heen. De wet getuigde tegen u en het was alles schuld. Een geopenbaarde Jezus is nog geen toegepaste Jezus. En nu het te moeten inleven, dat er geen verborgener persoon is dan de Heere Jezus. Hij is gebonden op de galerijen van het recht Gods. Hebt u ook weet van deze toestand? Het recht Gods eist de eeuwige dood, de mens moet naar de hel, want hij heeft door zijn bondsbreuk de deugden Gods aangerand.

Maar nu dat eeuwige wonder, dat de Zone Gods, als plaatsbekleder voor de uitverkorenen door Zijn dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid de zaligheid zal verwerven en toepassen. Hij, Die gebonden was op de galerijen, liet Zich in de volheid des tijds aan de aarde binden, toen Hij uit de maagd Maria ons vlees en bloed aannam. God, uit de heerlijkheden van Zijn ontoegankelijk Licht, brengt licht en is in het stofgebied getreden om Zich als mens aan mensen te vertonen. Maar Hij bleef waarachtig God en zonder zonde. Hij kwam om vloek en dood te dragen voor Zijn volk. O diepte van genâ!

Hij heeft Zich gebonden aan de diepste vernedering, toen Hij geboren werd in de stal van Bethlehem en gelegd werd in een kribbe. Hij heeft Zich gebonden aan de wet toen Hij ten achtste dage besneden werd. Hoe heerlijk kwam het borgwerk van de Heere Jezus openbaar toen Hij Zich onderdompelde bij Zijn doop in de Jordaan. Reeds bij Zijn geboorte werd Hij in doeken gebonden; dat was een heenwijzing naar de schuld Zijns volks. Maar Zijn doop is een getuigenis van Zijn vrijwillige binding bij de voortgang, dat Hij de schuld volkomen wilde dragen, maar ook gedragen heeft.

Neen, Hij vaart niet met Mozes en Elia op naar de hemel na die heerlijke verschijning op de berg der verheerlijking, want Hij is gebonden aan Zijn kerk op grond van het welbehagen van de Vader. Hij bleef gebonden aan Zijn roeping, ook als we lezen van. Zijn gevangenneming "Judas dan genomen hebbende de bende krijgsknechten en enige dienaars van de overpriesters en Farizeeën, kwam al daar, met lantaarnen en fakkelen en wapenen".

O wonder, Hij, Die gebonden was op de galerijen van de Vader liet Zijn handen binden. Wanneer wij dat eens waarlijk mogen inleven die liefde van Jezus voor een van eeuwigheid verkoren bruid, dan moeten we getuigen:

*Nu heeft Hij Zijn gerechtigheid
Zo vlekkeloos en ongeschonden
Voor 't heidendom ten toon gespreid.*

Maar ook, wat heeft Hij Zich laten binden aan het kruis. Juist daar was de Christus gebonden op de galerijen van de Vader tot zaligheid van Zijn bruidskerk. Hij heeft de eis van de Vader nooit uit het oog verloren. Het was immers Zijn spijze om 's Vaders wil te doen! Op Zijn hart droeg Hij al de Zijnen en Hij had ze lief tot het einde toe. O, onuitsprekelijke zondaarsliefde! Welgelukzalig de mens, die gemeenschap mag krijgen aan het lijden van Christus. Eén planting met Hem te worden in het lijden en des doods, dan ook één planting met Hem in de opstanding.

Ja, Hij was wel gebonden in de doeken van het graf, maar Hij is waarlijk opgestaan. Wat een troost en zaligheid voor de bruidskerk. "Welke overgeleverd is om onze

zonden en opgewekt om onze rechtvaardigmaking" (Rom. 4 : 25). De Heere Jezus is niet op de aarde gebleven; wel kwam Hij Zich veertig dagen aan Zijn bruidskerk te openbaren, maar toen alles volbracht was ging Christus terug naar Zijn Vader. Nu is Hij gebonden op de galerijen van de Vader in het deugdenpaleis en aanschouwt Hij, hoe de Heilige Geest Zijn zoenverdiensten toepast aan de harten van hen, die het onderwerp worden van de genade Gods. Dan komt ook onze derde gedachte openbaar 3e. tot bevestiging van Zijn eeuwige trouw.

De Koning is als gebonden op de galerijen. Ons tekstverband geeft ook duidelijk weer, dat de Bruidegom een welgevallen heeft aan Sulamiths wandel. "Hoe schoon zijn uw gangen in de schoenen, u prinsendochter". Wat een weldaad voor een verdoemeling, die alleen uit vrije genade een koningskind wordt. Het is een onderscheiding van de hemel.

Wat een weldaad, dat het Verbondshoofd Zelf die naam heeft gegeven, daar de waarlijk ontdekte ziel moet ervaren, dat ze zwart is als de tenten van Kedar. Wie zich echter leerde zien in zijn onwaardigheid, wordt een onderscheiding uit het hemelhof een eeuwig wonder. De Koning is zo ingenomen met de wandel van de bruid. De bruid weet bij bevinding wat de dichter getuigen moest in Psalm 119:

*Doe mij op 't pad van Uw geboden treên,
Schraag op dat spoor mijn wankelende gangen;
Daar strekt zich al mijn lust en liefde heen.*

Het is enkel de trouw van de Koning, die hen voor struikelen zal bewaren. Helaas, menigmaal dwalen zij af op zijpaden, maar de Heere hoort hun verzuchting: *Ai, zoek uw knecht, schoon hij Uw wetten schond, want hij volhardt naar Uw geboón te horen.*

De Koning is verder gebonden op de galerijen vanwege de oorzaak van deze wandel: "De omdraaiingen uwer heupen zijn als kostelijke ketens, zijnde het werk van de handen eens kunstenaars". Wij weten allen, dat een vaste gang afhankelijk is van de gesteldheid der heupen. De bewegende oorzaak van de wandel van de bruid wordt door de omdraaiing der heupen aangeduid. We lezen van Jakob, dat hij te Pniël tijdens de worsteling moest ervaren, dat zijn heup verwrongen werd; en hij was nadien hinkelende. De levende kerk in de strijd van het leven moet het zo dikwijls ervaren:

*Want, o Heer, ik ben aan 't zinken,
en tot hinken,
ieder ogenblik gereed.*

Maar nu is de trouw van de Verbondskoning zo groot, daar Hij 'gebonden is op de galerijen van Zijn liefde. De grote Kunstenaar, de Heilige Geest, uitgaande van de Vader en de Zoon, zal de bruid doen wandelen tot eer van de Koning. Dan komt de trouw zo heerlijk openbaar in de volheid van de bediening en onderhouding van de Koning van Zijn bruidskerk. Volk des Heeren, Hij zegt tot u:

*Opent uwe mond,
eist van Mij vrijmoedig;
op Mijn trouwverbond,
al wat u ontbreekt,
schenk Ik, zo u 't smeekt,
mild en overvloedig.*

Staande op de galerijen van Zijn paleis geeft Hij een ruim getuigenis van de geestelijke gezondheid van de bruid. "Uw navel is als een ronde beker, die geen drank

ontbreekt". Ja, geliefden, het is niet altijd duisternis voor Gods kinderen; niet altijd een huilende wildernis. Door de herscheppende genade komt de Heere door Woord en Geest Zijn kerk te onderhouden. Ja, de Koning op de galerijen gaat verder met Zijn heerlijk getuigenis: "Uw buik is als een hoop tarwe, rondom bezet met leliën".

Wij sluiten ons gaarne aan bij de Kanttekenaren van de Statenbijbel. "De geestelijke gaven der bruid zijn ook vruchtbaar". Is dat ook uw leven? Van nature een vijand, en nu een arbeider geworden voor de Heere en Zijn koninkrijk. En nu in een weg van ontdekking en afsnijding te leren: Van u geen vrucht tot in der eeuwigheid. Het is enkel het welbehagen Gods in Christus.

Staande op de galerijen van Zijn paleis beschrijft de Koning Zijn bruid van het hoofd tot de voeten. Dat we eerbied mochten hebben voor de rijkdom van Zijn getuigenis; het is zo groot als u het mag bewonderen en inleven: "Uw borsten zijn als twee welpen, tweelingen van een ree".

Hierin wordt de rijkdom van de geestelijke zegen van het Woord Gods ons voorgehouden, maar ook de rijkdom van de sacramenten, die de schapen en lammeren van de Koning in Zijn verbondstrouw ontvangen. Wat groot, als Gods kinderen door genade ook werkzaam mogen zijn met de bediening van het Woord Gods en de sacramenten. Ja, tot zegen mogen zijn. Het getuigenis van de meerdere Salomo gaat door.

Hij spreekt: "Uw hals is als een elpenbenen toren". Wij begrijpen wel, wat een toren is. Vooral in het oosten had een toren een grote betekenis in dagen van oorlog. Door de hals wordt te kennen gegeven de kracht en de heerlijkheid van de kerk van Christus. En in aanbidding stamelt de kerk:

*Waarom ben ik uitverkoren?
Waarom was 't op mij gemunt,
waar zovelen gaan verloren,
die Gij geen ontferming gunt?*

Door het geloof alleen wordt de verkiezing een troost, want Hij blijft de Getrouwe. Wat een weldaad voor dat volk, als zij het hoofd weer eens mogen opheffen. Dikwijls hangt hun hoofd naar beneden en kunnen ze het niet meer bezien. Wat een eeuwig wonder als zij de liefdesstem van Jezus weer eens mogen horen. Volk van God, wanneer heeft u voor het laatst die stem vernomen? Hij spreekt gewis. Hij sprak tot Zijn bruid van de galerijen van de Vader. Hoor: "Uw ogen zijn als de vijvers te Hesbon, bij de poort van Bath-rabbim".

Wij lezen in Numeri 21 over de stad Hesbon. Hier had eertijds Sihon, de koning der Amorieten, zijn hof gehouden. Deze stad werd ook wel genoemd Bathrabbim. Bij de poort van deze stad waren schone vijvers, die haar versierden gelijk de ogen het lichaam doen. Wat een zegen van het trouw- en zoutverbond van die Koning, Die door. Zijn ambten is gebonden op de galerijen van de Vader. De bruid heeft bij aanvang verlichte ogen des verstands ontvangen, maar zij krijgt die ook bij de voortduur, hoewel ze in zichzelf steeds armer en dwazer wordt. Ze krijgt goddelijk licht in de ambtelijke bediening van de Heere Jezus, daar Hij is de biddende en dankende Hogepriester aan de rechterhand van de Vader.

Maar daar is nog meer. Het water van een vijver neemt het beeld, dat er voorstaat in zich op en weerspiegelt het. Van nature zijn we alles kwijt; we hebben geen zaligmakende kennis. Door wedergeboorte heeft de bruid kennis van de weg der zaligheid ontvangen, kennis van zonde en schuld, maar ook kennis van de Heere Jezus. Ja, die vijvers waren te Bath-rabbim. Die naam betekent: *de volkrijke*. Zo heeft

de Heere tot verheerlijking van Zijn deugden in een volkrijke wereld zijn volk geplaatst, het wormske Jakobs. Als een van God gestelde getuige in een duistere wereld van groot verval, mag de bruid vol heimwee opzien naar boven, waar de Koning gebonden is op de galerijen van Zijn onveranderlijke liefde. Het wordt dan zo waar in het hart:

*Maar blij vooruitzicht, dat mij streelt,
ik zal, ontwaakt, Uw lof ontvouwen,
U in gerechtigheid aanschouwen,
verzadigd met Uw Godd'lijk beeld.*

De Bruidegom, gebonden op de galerijen van de Vader, is alwetend. Hij weet, dat Zijn bruid door de werkingen van de Heilige Geest, onderscheiding heeft ontvangen. Zijn getuigenis is: "uw neus is als de toren van Libanon, die tegen Damaskus ziet." Zo als wij weten is de neus het zintuig van de reuk. Het is een weldaad als we dit in het natuurlijke leven mogen bezitten en gebruiken. Denk eens als er onverwachts in uw huis gaslucht binnendringt. Maar veel groter is het als wij de geestelijke gave van de reuk mogen kennen in de geest der onderscheiding van het geestelijk leven.

Ach, hoevelen hebben geen geestelijk reukorgaan en slikken alles wat er gepreekt wordt. Een algemene verzoeningsleer is zo aangenaam voor het vlees. Maar ge wordt bedrogen voor de eeuwigheid. Het was vrije genade, dat het anders was bij de bruid. Wij lezen in Hooglied 1 vers 7: "Zeg mij aan, Gij, Die mijn ziel liefheeft, waar u weidt, waar. u de kudde legert in de middag". Met dit verzoek komt zij openbaar in haar verzuchting. Haar verzuchting is onder de bediening van de Opperherder te wezen en te blijven, want er, waren zoveel gevaren. Daarom getuigde ze ook: "Want, waarom zou ik zijn als één, die zich bedekt bij de kudden Uwer metgezellen".

Bij het woord *metgezellen* moeten we niet denken aan vrienden, maar juist aan tegenstanders. Of nog duidelijker gezegd: Dat zijn vijanden van vrije genade. Mensen, die wel een voorwerpelijke waarheid brengen, maar ze zijn vijanden van een onderwerpelijke waarheid, van een Schriftuurlijke, bevindelijke prediking. De bruid had reeds onderscheiding van God ontvangen, maar door al die metgezellen, die er zo dicht bij kwamen, raakte zij in de war. Zo werd de bruid met al haar onderscheiding toch weer bij haar geestelijke armoede gebracht. De Bruidegom kwam te getuigen: "Indien u het niet weet, o u schoonste onder de vrouwen, zo ga uit op de voetstappen der schapen en weid uw geiten bij de woningen der herderen".

Val de bruid niet aan over haar onkunde, de Bruidegom deed het ook niet. Maar let er op, dat ze mocht gaan op de voetstappen der schapen. "Vraag naar de oude paden, waar toch de goede weg zij en wandel daarin, zo zult ge rust vinden voor uw ziel". De bruid heeft de roeping haar schapen, dat zijn de aan haar zorg toevertrouwde zielen, te weiden bij de woningen van de waarlijk geroepen knechten Gods. Wat een weldaad als we dan een uitkijktoren mogen hebben in het strijdperk van dit leven.

Damaskus was de stad, waar de vijand van het verbondsvolk Israël woonde Maar Gods trouw was zo groot; daar was in het gebergte van Libanon een toren gebouwd, waarvan men de vijand in het oog kon houden. De bruid moest dag en nacht een wachtster, zijn voor de vijand. "Uw hoofd op u is als Karmel". Het Karmel-gebergte gaf een ruim uitzicht over het land. De bruid is Met al Gods kinderen in het strijdperk van dit leven. Zij verkeert veel in duisternis, maar toch is haar verzuchting om in het stuk van heiligmaking tot eer van God te leven. Ze moet echter zo veel het hoofd buigen voor zonde en schuld en verachtering in het genadeleven. Maar dit is de troost: De Koning is en blijft gebonden in Zijn eeuwige trouw op de galerijen van de Vader. Door Zijn genade en voorbede mag de bruidskerk het hoofd opheffen. Dan wordt de

verzuchting weer geboren:

*Verwerp mij van Uw aangezicht toch niet,
Ai, laat van mij Uw Heilige Geest niet scheiden.*

De lofverheffing van de Bruidegom, Die de bruid zo dierbaar heeft geroemd, eindigt nu met een getuigenis, dat niet aan onze aandacht mag ontgaan. "En de haarband uws hoofds is als purper". Wij weten, dat op grond van Gods Woord, het haar de sieraad van de vrouw is. Wij lezen in 1 Korinthe 11 een duidelijke aanwijzing over de haardracht van man en vrouw. "Of leert u ook de natuur zelve niet, dat zo een man lang haar draagt, het hem een oneer is? Maar zo een vrouw lang haar draagt, dat het haar een eer is, omdat het lange haar voor een deksel haar is gegeven"? Het is wel noodzakelijk, dat we dit getuigenis der Heilige Schrift niet verwerpen en verachten.

De haarband was nodig voor de bruid, die lang haar had. Helaas, vele vrouwen en meisjes hebben zo'n haarband niet nodig. Maar de Bruidegom ziet de haardracht van Zijn bruid. Nee, ze mocht ook niet slordig wezen. Die haarband was ook nodig tot verzorging van haar haardracht. Maar nu die heerlijke aanduiding; deze band was van purper.

Dit is een heenwijzing naar het bloed der verzoening. Dat rode bloed is de grondslag van haar zaligheid en verzoening. Dat is de grondslag van Zijn trouw voor Zijn bruidskerk van eeuwigheid en dat wordt in de tijd de enige. grond voor Gods volk, het bloed der verzoening. Enkel door dat bloed der verzoening, dat rood is als purper, mag Gods volk wel eens in verwondering zingen, wat we nu samen willen doen van Psalm 45 de verzen 6 en 7.

Toepassing

Geliefden, wij hebben onze gedachten bepaald bij de Koning, Die gebonden is op de galerijen van het deugdenvaleis van de Vader. Die God, Die Zich gebonden heeft aan Zijn instellingen. Wij, die het Woord Gods mogen horen, leven onder de algemene roeping Gods. Jong en oud, geeft acht op deze zo ernstig roepstem, die ook heden tot u komt. Mogelijk zegt gij, maar deze predicatie ging over de bruidkerk, dus het was voor Gods Volk.

Maar de ernstige roepstem tot bekering komt ook heden tot u. Mogelijk zegt u: *Ik kan mij niet bekeren.*

Maar dan vraag ik u met ernst: Hoe weet u dat? Gods volk komt het aan de weet, dat ze het niet kunnen. Het is waar, het is een eenzijdig Gods werk, maar het is nog het heden der genade. De Heere is een God vol van genade voor een mens, die het niet meer weet. Voor een verloren zondaar.

Gelukkig volk, die het niet kan ontkennen, dat ze wel eens de liefde van de Heere Jezus ervaren heeft. Het kan echter ook wezen, dat ge de geloofs zekerheid mist. Wij lezen in Hooglied ook van de dochters van Jeruzalem; dezen misten ook de staatszekerheid, maar behoorden toch tot Gods volk. Ze waren ontdekt aan zonde en schuld en hadden uitgangen naar de Bruidegom. Ze moesten echter nog opwassen in de genade en kregen onderwijs. "Ik bezweer u, u dochters van Jeruzalem, die bij de reeën of hinden des velds zijt, dat gij de liefde niet opwekt noch wakker maakt, totdat het dezelve luste".

Wat een weldaad als een mens ook onderwijs wil ontvangen en eerlijk wil behandeld worden voor de eeuwigheid. Het is wat voor een mens eerst bekeerd geweest te zijn en nu meer en meer onbekeerd te moeten worden. Maar weet het, bedrukten, in al uw twijfel, de Koning is gebonden op de galerijen van de Vader. Hij ziet naar u om. Daarom roep ik u toe:

*Gij, die God zoekt in al uw zielsverdriet,
Houdt aan, grijpt moed, uw hart zal vrolijk leven.
Nooddruftigen, veracht zijn goedheid niet,
Nooit zal Hij Zijn gevangenen begeven.*

Het mag verblijdend zijn als wij die Koning bij aanvang hebben leren kennen. Het moge u een steeds groter wonder worden, dat ge zelf geen Borg behoeft te zoeken, maar dat God Zelf, reeds voor dat u er behoefte aan had, Die Borg van eeuwigheid gegeven heeft. O, dat u er naar mocht staan om in een rechte verhouding met God te komen. Wij moeten met God verzoend worden. Wat een zaligheid om door het geloof alleen die bevestiging te leren kennen. Dat het meer en meer stof van bewondering mag worden, dat Christus de borgtocht voor u volbracht heeft. Maar als u door genade niet alleen de rechterlijke vrijspraak van de Rechter mag kennen, maar ook de Vaderlijke daad van de aanneming tot kinderen. O, wat een weldaad! terug gebracht te worden in het Vaderhart Gods. Zalige wetenschap! Verzoend met een Drieënig God: Vader, Zoon en Heilige Geest.

De Koning is als gebonden op de galerijen. Wat een diepte van liefde Gods; van eeuwigheid tot eeuwigheid. Het staat er, volk van God, nu u nog zijt in de strijdende kerk, nu het voor u steeds minder wordt. Het zal een steeds groter wonder worden als u er ooit zult komen. Maar u zult er zeker komen; houdt moed in al de bestrijdingen van binnen en van buiten. De Koning is gebonden op grondslag van Zijn eeuwige deugden tot verheerlijking van het welbehagen van de Vader. Zijn soevereiniteit zal overwinnen. De Koning zal de galerijen nog eenmaal verlaten en dat kan zeer spoedig zijn. Denk aan de ontredderde wereld en de tekenen der tijden.

Dit is zeker, Jezus komt weder. Zien we in het vaandel van de wereldmachten niet het teken van het beest, dat, volgens Gods Woord, de strijd zal aanbinden tegen God en Zijn volk? Moet dit Gods volk niet brengen tot waakzaamheid? De Heere Jezus zal zekerlijk komen en dan zal Hij als de Rechter van de levenden en doden zitten op Zijn troon.

Het zal vreselijk zijn voor de onbekeerden, naar de eeuwige rampzaligheid. Maar wat een zaligheid voor de bruidskerk, die zich in de weg van ontdekking als ontrouw heeft leren kennen; zij zal bevorderd worden tot heerlijkheid. Wat zal dat eenmaal zijn; het paleis van de Vader te mogen binnentreden en een drie-enig God groot te maken tot in der eeuwigheid. Amen.

5. ADVENTSROEP EN ZEGEN IN HET PARADIJS⁴

Zingen: Psalm 77: 1

Lezen: Genesis 3

Zingen: Psalm 50 : 2 en 3

Zingen: Psalm 89: 8

Zingen: Lofzang van Zach. : 2

Geliefden,

Luther getuigde eens naar waarheid: "Was ook Christus duizendmaal te Bethlehem geboren en niet in u, zo gaat u toch verloren".

Helaas, van nature verstaan wij niets van de rijkdom van het Kerstfeest. Wij liggen allen verloren in ons verbondshoofd Adam, doch wij zien het niet en geloven het niet. Maar tot verheerlijking van de deugden Zijns Vaders en tot zaligheid van Zijn volk is de Heere Jezus geboren te Bethlehem.

Van eeuwigheid heeft de Zoon des Welbehagens Zich in de vredesraad bereid verklaard het heilsplan Gods te volvoeren. Het eeuwige moet ingaan in de tijd. Dan wordt er in Bethlehem een Kind geboren. Er was geen plaats voor Hem; een beestenstal was zijn eerste woning op aarde. Zijt u reeds ontdekt aan de beestenstal van uw hart? Dat is noodzakelijk, anders is er geen plaats voor dat eeuwige wonder, dat Hij ook in u geboren zal worden. Zijn naam is Jezus, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. Hij is gekomen in de weg van gerechtigheid. De tweede Adam is de Heere uit de hemel en in Hem wordt nu het welbehagen Gods verheerlijkt in een volk, dat Gods recht lief krijgt in de tijd. Dan is het niet genoeg, dat wij weten, dat de Heere Jezus op aarde gekomen is, maar dan zal door recht de genade weer in ons hart hersteld moeten worden. Dit hopen wij, met de hulp des Heeren, na te gaan in de woorden van onze tekst, waarin wij luisteren een adventsroep en een zegen in het paradijs.

Onze tekst vindt u in Genesis 3 vers 9:

"En de Heere God riep Adam en zeide tot hem: Waar zijt gij?"

Adventsroep en zegen in het paradijs.

Twee gedachten zijn in deze woorden duidelijk.

1e. Een roepen door recht

2e. Een getuigenis van genade

1e. Een roepen door recht.

Geliefden, onze tekstwoorden zeggen ons niet: "Adam, waar zijt gij?" Neen, hij was zijn naam kwijt. Het brengt ons bij de diepte van onze val in ons verbondshoofd Adam. De heerlijkheid Gods heeft eens het paradijs vervuld. Hoe rijk openbaarde Zich Gods heerlijkheid in de hof van Eden, die aan Adam en Eva ter woonplaats gegeven was. De mens was krachtens schepping profeet, priester en koning. Als profeet kende hij zijn Schepper recht en mocht hij de heerlijkheid Gods inleven. Als priester had Adam zijn Schepper hartelijk lief in aanbidding en heilige wandel. Als koning mocht hij het gewaad der heerlijkheid dragen om zijn Schepper zonder enige mogelijkheid van onderbreking te loven en te prijzen. Ja, God had de mens goed en naar Zijn evenbeeld geschapen, dat is, naar de verklaring van onze Heidelberger Catechismus,

⁴ Preek gelezen op 21 december 1975 in de Gereformeerde Gemeente te Westkapelle door ouderling J. Westerbeke

in ware rechtvaardigheid en heiligheid, opdat hij God, zijn Schepper, recht kennen, van harte liefhebben en met Hem in de eeuwige zaligheid leven zou om Hem te loven en te prijzen. Dus hij was volmaakt goed geschapen; drager van het beeld Gods. Ziekte noch dood was hij onderworpen. Hij vermocht in die staat door gehoorzaamheid het eeuwige leven zich te verwerven; een nog hoger opklimmen in heerlijkheid. Nu kwam de Heere Zich door het verbond der werken te openbaren aan het schepsel. Ja, God sloot met Adam het verbond der werken.

Van dat verbond der werken lezen we niet met zoveel woorden in Gods Woord, maar de zaak waar het om gaat wel. De inhoud van het werkverbond lezen we in het proefgebod. "En de Heere God gebod de mens, zeggende: Van alle boom dezès hofs zult u vrijelijk eten, maar van de boom des kennis des goeds en des kwaads zult u niet eten; want ten dage als ge daarvan eet, zult u de dood sterven." Daar lag dus de eis Gods voor de mens. Dit was: gehoorzaam zijn aan de wet Gods, die ten leven was. Maar daar was ook de bedreiging Gods, het oordeel des doods. In welk een heerlijke staat stond de mens in het paradijs; hij was het pronkjuweel van Gods schepping. Hij was toegerust met alle vermogens om staande te blijven. God eiste een volstreekte gehoorzaamheid.

"En de Heere God riep Adam en zeide tot hem: Waar zijt gij?"

Met onze tekstwoorden in gedachten treden we weer de hof van Eden binnen. We zien rond, maar missen de mens, die krachtens Goddelijke schepping profeet, priester en koning is. Waar kan hij zijn? Hij is gevlucht; hij is van God afgefallen en de duivel toegefallen. Hij heeft gekozen voor de duivel en zijn dienst en Gods gebod heeft hij overtreden. Ja, toen de satan riep en lokte heeft de vrouw geluisterd; en toen de vrouw riep en lokte tot het eten van de verboden vrucht heeft ook de man geluisterd. De zonde is het paradijs bedreven raakte toch Adam en Eva niet alleen. Wij staan tot Adam in tweeërlei betrekking: een natuurlijke en een verbondsbetrekking. Uit de verbondsbetrekking is de toerekening van schuld. Ja, onze natuur is zo bedorven, dat wij allen in zonden ontvangen en geboren worden. Wij liggen onder de vloek Gods en in de macht der zonden; dat is ons bestaan.

"Waar zijt gij?", zo riep de almachtige God door de hof van Eden.

De vrouw at en viel voor zichzelf, maar Adam was het hoofd van het verbond der werken. In hem stonden allen; in hem vielen allen.

Adam was van de hoogte, waarop hij door zijn Schepper geplaatst was afgefallen. En met hem zijn gehele nakomelingschap. Afgefallen van God en gestort in de diepste afgrond. Nu komt de Heere als Rechter te roepen: "Waar zijt gij?" Dit was met recht een richtend en een veroordelend roepen. Zou dan God van Zijn recht afstand doen? Zou Hij dan Zichzelf moeten verloochenen en ophouden God te zijn?

Geliefden, dat is een eeuwige onmogelijkheid. Het recht Gods moet zijn loop hebben. Hij heeft gezegd: "Ten dage als u daarvan eet, zult u de dood sterven". Nu zal God het ten uitvoer moeten brengen. Hij kan de schuldige geenszins onschuldig houden. Hij moet de schuldige straffen. Geen wonder dat de mens wegvluchtte en alles deed om zich te verbergen achter het geboomte. En geloof me, gemeente, Adam was daar gebleven en was nooit naar de Heere teruggekeerd.

Maar nu dat eeuwige wonder; de Heere kwam te roepen: "Waar zijt gij?" Toen moest hij komen; hij moest onvoorwaardelijk uit zijn schuilplaats komen. Ja, hij moest komen voor het recht Gods en ontdekt worden aan alles. Och, dat onze schuld eens door het roepen Gods ons voor ogen werd gesteld in het licht van Gods gerechtigheid. En zal het wel zijn, dan zal onze schuld eigen schuld moeten worden. Niet in een oppervlakkige kennis, maar door de ontdekking van de Heilige Geest in een grondige

kennis. Dan moeten we voor het recht Gods gebracht worden, in de tijd door de zaligmakende werkingen des Heiligen Geestes. O, dat is een vrij en eenzijdig Gods werk. Als dit waar wordt in uw leven dan moet ge voor de dag komen uit de schuilplaats van uw godsdienst of uit de woningen der draken. Het is door de trekkende liefde van de Vader ... u moet komen, omdat God het wil.

"Waar zijt gij?"

De vraag is voor u allereerst een richtend roepen geworden. u moest naar de hel en toch kreeg u een ogenblik, dat u de eis van God moest rechtvaardigen. u werd naar het paradijs gebracht. De val van Adam werd uw val. u moest het met mond en hart inleven:

*Gij zijt volmaakt, u zijt rechtvaardig Heer,
Uw oordeel rust op d'allerbeste wetten.
Uw loon, Uw straf beantwoordt aan Uw eer.
Gij eist van ons, dat w'op Uw waarheid letten;
Dat wij altoos op hoge prijs Uw leer
En 't heilig recht van Uw getuigenis zetten.*

Wat is het volk gelukkig, dat zijn eigen doodvonnis wel met zijn bloed wil ondertekenen. Hij ligt in een drievoudige dood en moet met God verzoend worden. Nu het eeuwige wonder van Gods eeuwige soevereiniteit: de adventsroep en zegen in het paradijs komt ons te leren, dat de Heere Zelf een weg komt te openen in Christus voor Zijn volk. Dan wordt onze tweede gedachte zo waar:

2e. Een getuigenis van genade.

Hierin komt het wonder openbaar van het welbehagen Gods nl. dat God tot de mens komt, dat God de mens zoekt en dat God tot de mens spreekt. Op welke grondslag? Hier ligt de grondslag van eeuwigheid. In de stilte der eeuwigheid, in het deugdenpaleis van de Vader, is de roepstem vernomen: "Wie is Hij, Die met Zijn hart Borg worde om tot Mij te genaken?"

Dan antwoordt de Zone Gods, Die in de raad des vredes stond: "Zie, Ik kom; in de rol des Boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen en Uw wet is in het midden Mijns ingewands".

Zalig hij, die door Gods Geest hier zijn grondslag heeft gevonden!

Wat had Adam, wat had de mens verdiend? De dood.

Op grond van Gods Woord spreken wij van drieërlei dood. Allereerst de geestelijke dood. Dat is de scheiding van Gods gunst. De mens heeft het beeld Gods in engere zin geheel verloren, maar hij bleef een redelijk en zedelijk schepsel.

Ten tweede de tijdelijke dood. Het is bij het sterven de scheiding van ziel en lichaam. En ten derde is er de eeuwige dood. Die zegt ons, dat we de eeuwige straf zullen moeten lijden in de rampzaligheid. O, hoe vreselijk zal dat zijn om de eeuwige dood te moeten ingaan.

Nu had de mens zich waardig gemaakt, dat de Heere nooit meer naar hem omzag; dat God hem liet liggen in het verderf, waar hij zich vrijwillig ingeworpen had. Maar nu dat wonder! Daar is een volk, dat komen moet, omdat God hen van eeuwigheid verkoren heeft uit loutere soevereiniteit. Die verkorenen zijn in Christus en worden in de tijd inwendig geroepen en ontvangen de genade Gods. Genade, dat wil zeggen, dat God alles doet. Daarom de adventsroep en zegen voor een schuldig volk, dat al zijn rechten heeft verloren.

"Waar zijt gij?" De roep van Gods genade wordt alleen verstaan als de Heere plaats maakt voor Zijn belofte.

"Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u de kop vermorzelen en u zult het de verzenen vermorzelen". Krachtens Zijn vrijwillig aanvaarde borgtocht nam de Zoon Gods in de volheid des tijds de menselijke natuur aan; die natuur, waarin gezondigd was. Doch Hij nam ze aan zonder zonde. Alzo staat hier Jezus, geboren uit Maria, voor ons als de tweede Adam. Wat een verschil in houding van de eerste en de tweede Adam De eerste vlucht voor de Rechter en gaat zich verbergen, maar de tweede komt vrijwillig tot verheerlijking van Zijn Vader. Wat een rijkdom van genade in Christus, Die volkomen aan het recht van de Vader heeft voldaan. Wat een zaligheid door de vrijwillige komst van die gezegende Koning. Wat mocht de dichter daar reeds van getuigen:

*Gezegend zij de grote Koning,
Die tot ons komt in 's HEEREN naam!
Wij zeeg'nen U uit 's HEEREN woning;
Wij zegenen U al te zaám.
De HEER is God, door Wie w' aanschouwen
Het vrolijk licht, na bang gevaar;
Bindt d'offerdieren dan met touwen
Tot aan de hoornen van 't altaar.*

Maar geliefden, nu moet de zaligheid, die de Heere Jezus rechterlijk heeft verdiend voor Zijn volk, ook bevindelijk worden toegepast. Nu is het noodzakelijk dit in een weg van recht te leren kennen. Het juichend christendom, dat meer en meer toeneemt, zegt dat het niet noodzakelijk is om van recht te spreken. Maar het gaat nóóit buiten het goddelijk recht! Er is een volk op aarde, dat waarlijk de dagvaarding van het goddelijk recht heeft vernomen. Dit is ook een roepstem van genade, maar bij de aanvang had ze daar geen oog voor. Ze werd voor de rechter gebracht. De glans, die afstraalt van de heiligheid van de Rechter straalt hun in de ogen; ze denken voor eeuwig om te komen. En toch, ze komen niet om, daar is een verborgen ondersteuning.

Daar is een volk op aarde, dat in een weg van toevallen voor het recht een geopenbaarde Jezus heeft leren kennen. De zonden waren bedekt ... "Waar zijt gij?" hebben ze standelijk leren kennen, maar de Rechter heeft gezwegen voor de vier-schaar van het recht.

O, wat een gemis, geen thuis-komen in God. Niet alleen de wet vloekt, maar de satan verwijt en de consciëntie beschuldigt. Maar wonder, daar krijgen ze een ogenblik de deugden Gods liever dan hun eigen zaligheid. Christus' eis wordt vernomen. Wat een zegen als we de jubel verstaan van de apostel Paulus: "Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onze Heere Jezus Christus". Dan hebben ze het, in de weg van afsnijding, in de bewustheid verstaan: Want een ogenblik is er in Zijn toorn, maar een leven in Zijn goedgunstigheid.

Gods volk wordt zalig op rechtsgronden en krijgt vergeving op rechtsgronden. Nu is het alleen in Christus. Om Christus' wil kan God genadig zijn. Hij heeft als de gezalfde Profeet, Priester en Koning alles gedaan en als Borg en Middelaar verzoening gebracht voor Zijn volk.

"Waar zijt gij?" Dat is het soevereine roepen van Gods eeuwige vrijmacht. Wij lezen in Ezechiël 16: "Uw vader was een Amoriet en Uw moeder een Hethietische. En aangaande uw geboorten: ten dage als u geboren waart, werd uw navel niet afge-

sneden; en u waart niet met water gewassen, toen Ik u aanschouwde; u waart ook geenszins met zout gewreven, noch in windselen gewonden". Ja, wij lezen verder ons beeld in dit leerzame hoofdstuk: "Geen oog had medelijden over u om zich over u te erbarmen; maar u zijt geworpen geweest op het vlakke des velds, om de walgelijkheid van uw ziel, ten dage, toen u geboren waart".

Hierin wordt toch duidelijk de doodstaat van de mens getekend. Het is onwederstandelijk, eenzijdige genade als de Heere tot de mens komt in het: Waar zijt gij? O, wat een wonder als het ook Vaderlijk geworden is in de aanneming tot kinderen, dan mogen ze spreken van het *Abba Vader*. Wat is 't een weldaad als ze mogen getuigen, dat ze met een Drieënig God verzoend zijn.

Wat is nu het grootste geheim, dat Adam en al Gods kinderen moeten inleven? Wel, dat de genaderoop en zegen voortkomt uit Gods hart. „Waar zijt gij?” kwam en komt altoos voort uit dat welbehagen Gods. En geen verlost Adamskind zal dan ook weigeren te belijden: *Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen*.

"En de Heere God riep Adam". Dat was de God des verbonds van eeuwigheid in Christus voor Zijn volk. Ja, er staat: *Heere God*. Hier wordt van de Verbondsgod gesproken, Die Zijn uitverkorenen van eeuwigheid heeft liefgehad. Het genadeverbond is van eeuwigheid en ligt vast in de gehoorzaamheid van Christus, het Hoofd, aan Wie ook al de beloften des verbonds zijn gemaakt. Terstond na de val richtte God dan ook het verbond op met de gevallen, doch uitverkorenen mens.

Adam was zijn naam kwijt, was alles kwijt, maar moest komen. "En hij zeide: Ik hoorde Uw stem in de hof en ik vreesde, want ik ben naakt, daarom verborg ik mij".

Met recht was hij nu bevende voor zijn Rechter. Is het reeds uw ervaring geworden, dat u bevende voor de Rechter van hemel en aarde kwam te staan? Naakt voor God? Ja, met al uw godsdienst en kerkenwerk? Nee geliefden, naakt willen we niet zijn. We hebben vijgenboombladeren samengevlochten tot schorten. Daar zijn we zeer kunstig in geworden. Maar er komt een tijd voor Adam en Eva dat ze de zelf gemaakte schorten moeten verliezen, omdat God die zelfbedekking komt weg te nemen.

Adam brengt eerst de schuld over op zijn vrouw, maar moet dan toch erkennen, dat hij gegeten heeft van de verboden vrucht. En dan spreekt God: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw en tussen uw Zaad en tussen haar zaad; Datzelve zal u de kop vermorzelen en gij zult het de verzenen vermorzelen".

Wat een heerlijke belofte, maar ook wat een gezegende vervulling in Christus. God is de eerste in het werk der verlossing voor Zijn volk. Dat de Heere vijandschap gaat zetten, dat spreekt nu van het goddelijke recht. Sion zal door recht verlost worden. "Tussen u en tussen deze vrouw". Er zal een lange en bange strijd zijn tussen het slangenzaad en het vrouwenzaad, maar de duivel zijn kop zal zekerlijk vermorzeld worden. De Heere Jezus is in de volheid des tijds gekomen en heeft volkomen voldaan aan het recht Zijns Vaders tot zaligheid van Zijn volk. Adam mocht zijn vrouw door het geloof Eva noemen, omdat zij een moeder aller levenden is.

Doordat na de zondeval het geweten van de mens begon te werken kwam daar een schaamte voor hun naaktheid. Zij maakten zich schorten van vijgenbladeren. Maar de zelfbedekking van de mens werd weggenomen. Heeft dat reeds bij u plaatsgevonden? Hun bedekking was beslist ongenoegzaam. De bedekking, die waarlijk de naaktheid van de zondaar bedekte, kwam van God Zelf. De Heere, Die sprak: "Waar zijt gij?" zorgde voor alles. Het is, in Christus, een uitgewerkte zaligheid. De rechte bedekking komt voort uit het bloed der verzoening.

"En de Heere God maakte Adam en zijn vrouw rokken van vellen en toog ze hun aan".

Eeuwig Gods wonder! Christus' bloed is het bloed der bedekking, dat de zonde en naaktheid volkomen bedekt. Eerst moesten ze weer geheel naakt worden, hun vijgebladeren moesten eraf. Dat viel niet mee om alles te verliezen, maar daar ligt toch in, dat God alles doet. God ging Adam en Eva aankleden. Wat een rijke gave van God. De vader deed de verloren zoon het beste kleed aan
En allen, die de lofverheffing van de kerk mogen ervaren, zullen moeten getuigen met de dichter van Psalm 89 : 8, wat we nu samen willen doen:

*Gij toch, u zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d'ere toegebracht;
Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d'eerkroon dragen,
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;
Want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven,
En onze Koning is van Israels God gegeven.*

Toepassing

Dat is het roepen van een mens, die God kwijt is, die God mist en die God zoekt. Misschien wel een kind, een meisje of een jongen, een vader of een moeder, een grijsaard, zuchtende naar de bediening van boven.

Het adventslicht komt tot een volk, dat in de duisternis vertoeft. Wat een eeuwig wonder als de Heere dat in Zijn beloften in Christus komt waar te maken: "Ik ben gevonden van hen, die naar Mij niet vraagden; Ik ben gevonden van degenen, die Mij niet zochten; tot een volk, dat naar Mijn Naam niet genoemd was, heb Ik gezegd: Hier. ben Ik, zie, hier ben Ik".

Wat groot als hij geen vreemdeling is van overtuigend licht van zonde en schuld, maar ook van ontdekkend licht, dat er in de weg van gerechtigheid plaats gemaakt is voor de Heere Jezus. Wat een heerlijke tijd die dagen der eerste liefde. Dagen van blijdschap en lofzang. Maar nu moeten ze inleven, dat ze zo veel afzwerven; ze moeten het met de psalmist getuigen: "Waar zijt gij?". Zo riep God Adam en hij moest komen, omdat God het wilde. O, dat vrijmachtig, soevereine welbehagen, dat van eeuwigheid gegrond is in het welbehagen Gods. "Waar zijt gij?" Zo riep de Heere ook een Abram in het Ur der Chaldeeën en hij moest komen, daar het roepen Gods onwederstandelijk is.

"Waar zijt gij?" Het werd vernomen door een Izak en een Jakob, door een Job, door een David. En dat alleen door de vrije genade Gods.

Ja, ook in het Oude Verbond was het enkel door de genade in Christus; maar ook zo heerlijk en rijk in het Nieuwe Verbond.

"Waar zijt gij? Kom te voorschijn, Filippus, van onder uw vijgenboom".

"Waar zijt gij? Kom te voorschijn, Zacheüs, kom uit de vijgenboom naar beneden".

Door de algemene roeping van het Woord Gods komt de Heere ook nu nog tot u te getuigen: "Waar zijt gij". Hoort u Zijn stem:

*Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
Geloofst Zijn heil- en troostrijk woord;
Verhardt u niet, maar laat u leiden.*

Die vraag werd en wordt u ook gedaan in bijzondere levensomstandigheden. Denk eens terug aan die ernstige ziekte; kwam de Heere toen niet met de vraag: *Waar zijt gij?* De Heere is vrij en maakt Zich vrij van een ieder mens. Maar hoe groot de algemene roeping ook is, ze is ongenoegzaam voor de eeuwigheid. Wij hebben de

inwendige roeping nodig. Tot ons komt de eis van bekering, maar de bekering zelf is een Gods werk. Bedrieg u niet voor de eeuwigheid. Wij kunnen u niet als grondslag voorstellen, dat u zo maar naar Jezus kan gaan. Nee geliefden, daar is een Gods daad nodig in uw en mijn leven. Weet u wat genade is? Als de mens roepende gemaakt wordt naar God. Een in zichzelf verlorene zuchtende en schreeuwende tot God om God. Is dat reeds Uw beleving?

*Gelijk een schaap heb ik gedwaald in 't rond,
Dat onbedacht zijn herder heeft verloren.*

O, die wereldgezindheid van hun hart; alles ligt zo onder de as bedolven. Is dat uw toestand voor het komende Kerstfeest? Wat is het nodig, dat de Heere weer komt met het "Waar zijt gij?" Wat wordt ge het steeds gewaar, volk van God, dat het alleen eenzijdige genade is. Dat het een vrijmachtig wonder is, dat ge het ook met de dichter. van Psalm 119 mag getuigen:

*Ai, zoek Uw knecht, schoon hij Uw wetten schond,
Want hij volhardt naar Uw geboën te horen.*

Mijn medereiziger naar de eeuwigheid, hoe lang de mens ook op de aarde moge leven, toch komt eenmaal de ure, dat u het horen zult: "Waar zijt gij?" Het is de mens gezet eenmaal te sterven en daarna het oordeel. Dit jaar kan wel eens het laatste Kerstfeest voor U wezen. Wij allen moeten straks de doodsjordaan over. Enerlei wedervaart ook hier de rechtvaardige en de goddeloze; allen moeten sterven. Van nature zijn wij allen kinderen der duisternis en als we sterven zoals we geboren zijn zal het een eeuwige duisternis worden. Dat zal wat wezen: "Waar zijt gij?" en dan schuldig bevonden; geen schuldovernemende Borg en dan naar die plaats, waar is wening der ogen en knersing der tanden, de eeuwige rampzaligheid. Dat zal wat wezen, onder de waarheid geleefd, mogelijk een bekeerde vader of moeder gehad, de waarheid beleden, maar de waarheid nog nooit beleefd, en dan voor eeuwig verloren.

Plaats daar nu eens tegenover het sterven van hen, die door genade het onderwerp geworden zijn van vrije genade; die als doemschuldigen voor het recht Gods hebben leren buigen en de genade in Christus hebben leren kennen. Zij hebben uit vrije genade levensgenade ontvangen, maar zij worden er ook bijgebracht, dat ze stervensgenade nodig hebben. Hier moet veel strijd gestreden worden en daarom wordt het wonder zo groot als ze er eenmaal zullen komen.

Maar eeuwig wonder, volk van God, in die ure, als u de doodsjordaan zal moeten doorgaan, zal de Heere u zeker thuis halen. Alle raadselen worden eenmaal opgelost. En aldaar zal geen nacht meer zijn. Hier op aarde is Gods volk nog een strijdende kerk, maar dan zal de strijd volstreden zijn. Toch mag de kerk des Heeren wel eens wonderen over de wortel der zaak, die van eeuwigheid is en vast ligt in het welbehagen Gods. Dat wordt zo dierbaar verklaard in dat geboren Kind van Bethlehem, dierbaar in de verheerlijking van het recht op Golgótha, dierbaar in de zaligheid en zegen van Christus' opstanding, hemelvaart, maar ook dierbaar in Zijn wederkomst. Gelijk Jezus eenmaal in nederigheid in de wereld gekomen is te Bethlehem, als de Ontledigde, zo zal Hij eenmaal in heerlijkheid komen op de wolken des hemels als de gekroonde en verhoogde Koning.

Welk een heerlijke toekomst voor de Kerke Gods. En als dan de stem des Archangels geklonken heeft: "Staat op uit de doden en komt ten oordeel" en allen voor Christus' rechterstoel geplaatst zijn. Dan zal het "Waar zijt gij?" zijn diepste zegen voor Gods volk hebben, want dan zal hen tegenklinken: "Kom in, gij gezegende Mijns Vaders,

beërf het Koninkrijk, dat u is weggelegd van de grondlegging der wereld".

De morgen der eeuwigheid zal lichten. Hier blijft steeds de klacht in de stand van het leven: Duizend zorgen, duizend doden, kwellen mijn angstvallig hart. Vraag maar veel om uw armoede recht grondig te leren kennen bij aanvang en verder voortgang, want dan komt er plaats voor de ambtelijke bediening van de Heere Jezus.

Doch, het einde genaakt. "Waar zijt gij?" wordt weer vernomen. Hoort u niet de naderende voetstappen des Heeren? 'De tijden zijn zo bang, de oordelen Gods hangen zo laag over ons. Er is een heimwee in uw hart geboren:

*Hoe dichter ik nader,
Tot het huis van mijn Vader,
Hoe sterker ik hijg
naar die eeuwige woning,
naar het feest mijner kroning,
naar het eind van de krijg.*

Zalig zij, die dit heimwee mochten leren, de waarlijk bekommerden en de bevestigden in de genade, zij komen zeker thuis.

"En de Heere God riep Adam en zeide tot hem: Waar zijt gij?"

Ja, hij was verloren; hij was verloren; hij was zijn naam volkomen kwijt, maar hij heeft door het vrijmachtig welbehagen in Christus een nieuwe naam door recht verkregen. "Ik zal hem geven te eten van het manna, dat verborgen is en Ik zal hem geven een witte keursteen en op de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent dan die hem ontvangt".

Hoe zalig is het volk, die het geklank waarlijk kennen en een nieuwe naam hebben ontvangen. Amen.

6. DE WITTE KEURSTEEN MET EEN NIEUWE NAAM⁵

Zingen: Psalm 139: 1

Lezen: Openbaringen 2

Zingen: Psalm 49 : 1, 5 en 6

Zingen: Psalm 118 : 7

Zingen: Psalm 68 : 2

Geliefden,

Wat een rijke weldaad, dat Gods Woord ons komt te getuigen, dat er mensen op aarde genade zullen ontvangen, omdat God het wil. Wat een rijke troost, dat er mensen zijn, die zeker zullen zalig worden. Hoevelen er zalig worden weten we niet. Wie daarnaar vragen mocht krijgt altijd het antwoord: "Strijdt u om in te gaan". De Heere Jezus heeft eenmaal gesproken: "Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren". Gods Woord spreekt echter ook over een schare, die niemand tellen kan. Tot ons komt de algemene roeping van het Woord Gods, waaronder wij mogen leven. De Heere Jezus kwam te getuigen: "Jeruzalem, Jeruzalem, u die de profeten doodt en stenigt die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild".

De Heere maakt Zich zo vrij van jong en oud door de roepstem van bekering. Maar nu is de krachtige, zaligmakende roeping noodzakelijk, want we leven allen in een rampzalige natuurstaat; we zijn kinderen des toorns. Nu is het zo'n soevereine weldaad, dat waar genade valt, daar valt zij vrij. Dat is de koninklijke boodschap van genade voor zondaren. Omdat het vrije genade is, daarom is het ook zo ruim. Die het onderwerp gemaakt zijn van de genade Gods leren dat grote wonder, dat Jezus Christus in de wereld is om zondaren zalig te maken. Met recht getuigde de dichter van Psalm 89: "En onze Koning is van Israels God gegeven".

Het is een genadegift voor doemschuldigen om zondaar voor God te worden, maar ook een gegeven zaak om de Heere Jezus te leren kennen. Ja, al de weldaden des Heeren worden Gods kinderen geschonken. De Heere komt op Zijn tijd de beloften waar te maken voor Zijn kinderen.

Van een rijke belofte en een toezegging voor Gods volk spreekt onze tekst, die u kunt vinden in het boek der Openbaringen, hoofdstuk 2 : 17b:

"Ik zal hem geven een witte keursteen, en op de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent, dan die hem ontvangt". Openbaringen 2 : 17b

De witte keursteen met een nieuwe naam.

- 1e. Een gegeven keursteen
- 2e. Een rijke verbondsweldaad
- 3e. Een persoonlijke beleving

"Opene de Heere Zijn Woord". Dat zij zo.

1e. Een gegeven keursteen.

Het was van eeuwigheid besloten en het heeft in de tijd plaats gevonden, dat de apostel Johannes gebracht is op het eiland Patmos. Hij was daar niet vrijwillig heengegaan. De zo geliefde apostel is losgescheurd van zijn gemeente, waar hij

---

⁵ Preek gelezen op 23 maart 1975 in de Gereformeerde Gemeente te Westkapelle door ouderling J. Westerbeke

werkte en is in ballingschap gezonden. Toch heeft de apostel der liefde ondervonden, dat de Heere niet aan tijd of plaats gebonden is. Op het eiland Patmos heeft de Heere aan Johannes hemels onderwijs gegeven; onderwijs over wat er zou geschieden met de Kerk des Heeren en de wereld. Het is zo klaar wat onze zo zeer geachte Statenbijbel er bijvoegt in zijn verklaring: "Gelijk ook deze gehele openbaring vol van goddelijke gezichten en verborgenheid is".

Vele geestdrijvers in onze dagen menen het boek Openbaring, dat de apostel Johannes door de Heilige Geest gedreven heeft geschreven, te kunnen verstaan en verklaren het naar eigen willekeur. We mogen met recht zeggen, dat het boek der Openbaringen zwaar is om te verstaan. Om de inhoud ervan te mogen bewonderen hebben wij de onderwijzing des Geestes nodig. Duidelijk is, dat reeds bij de aanvang van het dierbare boek der Openbaringen het woord "gegeven" beschreven wordt. We lezen in Openbaringen 1 : 1: "De openbaring van Jezus Christus, die God hem gegeven heeft". Jezus Christus is de van God gegeven Middelaar, Die zondaren van zonde en schuld verlost. Als Zaligmaker verlost Hij Zijn volk van het grootste kwaad en brengt Hij ze tot het grootste goed. Van eeuwigheid is Hij tot Middelaar verordineerd; Hij is de Gezalfde en naar Zijn menselijke natuur bekwaamd tot Zijn Middelaarswerk.

Nee, Christus heeft niet voor alle mensen de schuld betaald. Hij kwam op aarde om de gegebenen van de Vader te zaligen. Alle mensen zijn wel in Adam gevallen, maar alle mensen worden niet in Christus zalig. Wel nu, van dat vrije Gods werk moest Johannes nu schrijven aan de zeven gemeenten in Azië. De nadruk valt op het getal zeven; dat wijst op de heilige volheid. En zo heeft Johannes op bevel van de verheerlijkte Christus heel de Kerk op het oog.

Onze tekst is een woord gericht tot de gemeente van Pergamus. Pergamus, thans Begama, dat zijn naam gaf aan perkament, was een prachtige stad, waar in die dagen ook de stadhouders van het machtige Romeinse rijk hun paleizen hadden. Maar in Pergamus was de troon des satans. De Heere kwam toch te getuigen: "Ik weet uwe werken en waar u woont, (namelijk) daar de troon des satans is". Vanzelf denken wij dan ook aan de steden en plaatsen in ons vaderland, waar de Heere vanouds zo heerlijk kwam te getuigen door Zijn roemrijke daden van vrije genade, daar de zonden opgenoemd in Romeinen 1 steeds meer toenemen. "Vervuld zijnde met alle ongerechtigheid, hoererij, boosheid, gierigheid, kwaadheid, vol van nijdigheid, moord, twist, bedrog en kwaadaardigheid".

Gewis, de gemeente van Pergamus was een plaats van grote ongerechtigheid. Vergeet niet, dat de verleider ook kan komen als een engel des lichts. Toch mogen we de grote daden des Heeren vermelden; ook in die stad van zonde en overtreding was er een overblijfsel. Wat een rijkdom, de Koning der Kerk komt te getuigen: "Gij houdt Mijn Naam en hebt Mijn geloof niet verloochend". Weet ge wat voor een volk dat is?

Een volk, dat door genade weet, dat zij vrij- en moedwillig de duivel zijn toegevallen; zij worden schuldenaar voor God, zij krijgen smart vanwege de zonde en het worden doelmissers op de aarde. Ze gaan niet staan boven de mensen van Pergamus, maar krijgen het in te leven, dat het Gods algemene goedheid is, dat de Heere hen kwam te bewaren en dat het bijzondere genade is, dat zij zondaar voor God geworden zijn. Dat is het wonder van vrije genade voor een schuldige. De gemeente van Pergamus was een bestreden gemeente in een stad vol ongerechtigheid. Maar dat wilde niet zeggen, dat er geheel geen strijd was in de gemeente zelf. Waar de leer van vrije soevereine genade naar het Woord Gods recht gebracht wordt komt altijd strijd. Zo was het ook in de gemeente van Pergamus.

"Maar Ik heb enige weinige dingen tegen u, dat u daar hebt, die de lering van Balaïm houden, die afgodenoffer eten en hoereren. Alzo hebt u ook, die de lering der Nikolaiëten houden; hetwelk Ik haat".

Er waren er, die niet schroomden om een voorzichtig verdrag met de wereld en de zonde te maken. Het was toch Biléam, de valse profeet en verleider uit de dagen van Balak, die verhinderd werd Israël te vloeken en gedwongen werd hen te zegenen? Hij gaf toch aan Balak de raad om een afgodenfeest te houden om Israël te doen verzwageren met de heidenen. Geliefden, ook heden horen wij het advies van Biléam. De deur naar het wereldleven moet geheel openstaan. Maar Gods Woord komt te getuigen: "En wordt deze wereld niet gelijkvormig".

Deze eis van Romeinen 12 geldt ook voor onze gemeenten. Dan is alles schuld. Ja, dit zeggen wij, ziende op de kleding, ziende op de T.V., ziende op het drankmisbruik, enzovoorts.

Het is waar, maar laten we ook niet vergeten, *dat liegen, lasteren en achterklappen ook wereldgelijkvormigheid is*. Dit laatste wordt helaas zo dikwijls vergeten. Die sekte der Nikolaiëten is nog niet uitgestorven. Van hen wordt ook gesproken in ons tekstverband. Wat waren dat voor mensen? Wel, die hielden, ondanks dat ze zeer ernstig vermaand waren en op het einde van de valse profeet Biléam waren geweest, toch die leer vast. Zij wilden het niet loslaten. Christus komt te getuigen in de brief aan de gemeente van Eféze: "Maar dit hebt gij, dat gij de werken der Nikolaiëten haat, welke Ik ook haat".

Welnu, deze strijdende kerk kreeg een eerlijke behandeling. Ze wordt opgeroepen tot bekering. We lezen met nadruk: "Bekeer u, en zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen en zal ten hen krijg voeren met het zwaard Mijns monds". Wat een zegen, dat de Heere tot verheerlijking van Zijn deugden nu komt te getuigen: "Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de gemeente zegt".

Groot is de zegen als wij door Woord en Geest de rijke belofte voor Zijn volk waarlijk mogen horen: "En Ik zal hem geven een witte keursteen en op de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent dan die hem ontvangt".

Er zijn verklaarders, die menen dat deze tekst alleen spreekt van de weldaad, die God Zijn volk schenkt op de dag van het laatste oordeel als de Heere Jezus komt op de wolken des hemels. Wij menen op grond van Gods Woord, dat het een weldaad is, die de Heere naar Zijn eeuwige vrijmacht, aan Zijn volk ook in de tijd komt te schenken. Er zijn standen in het genadeleven. Dit is zeker: Het is een hemelse weldaad, zo rijk en heerlijk, dat wij met schroom en met eerbied ervan zouden moeten getuigen, want het is een rijke weldaad, waar onze tweede gedachte van spreekt.

2e. Een rijke verbondsweldaad.

Onze tekst spreekt van een keursteen. In oude tijden werd veelvuldig gebruik gemaakt van stenen. Wij weten, dat men in de dagen van de Romeinen, aan de winnaar van wedstrijden een witte steen gaf, als bewijs van zijn overwinning. Rijk is de gedachte van de zaligheid, die vloeit uit het verbond der genade, dat nooit wordt verbroken. Toch is er rijkere gedachte aangaande de betekenis van deze keursteen. Dan gaan wij in gedachten naar een rechtspraak in de oudheid.

Wanneer voor de rechtbank, de vierschaar geheten, een gevangene werd vrijgesproken dan ontving deze uit de hand van de rechter een witte steen; was het echter zo, dat de gevangene veroordeeld werd dan ontving hij een zwarte steen. In de dagen der Romeinen was men gewoon met witte en zwarte stenen gedaagden in het gericht te veroordelen of vrij te spreken. Gods volk komt te leren, niet door dromen of gezichten, maar door Woord en Geest, dat ze in ons verbondshoofd Adam de keus

gedaan hebben en in hem de zwarte steen gekozen hebben. Er is een volk, dat door genade de zonde gaat bewenen, omdat de Heere in hun leven is gekomen. Ze krijgen te doen met een rechtvaardig en heilig 'God. Ze gaan eerlijk in hun leven erkennen, dat ze de zwarte keursteen verdiend hebben. Ze hebben geen vrijmoedigheid om van een witte keursteen te getuigen. Die is voor het volk, dat weten mag, dat hun schuld is betaald; voor dat volk, dat de rechterlijke vrijspraak en de Vaderlijke aanneming ervaren heeft.

Maar voor zulk een doemwaardige kan het niet. Een witte keursteen, dat is voor hen te groot; dat zijn ze niet waardig. Toch mag ik u wijzen op de rijkdom van het Evangelie. "En Ik zal hem geven een witte keursteen". Dat blijft een eeuwige waarheid in de Verbondsmiddelaar, de Heere Jezus. Aan Hem is de eis gesteld al de voorwaarden van het verbond voor de gegevenen van de Vader te voldoen, daar de beloften des Verbonds in Hem *ja en amen zijn*, omdat ze aan Zijn uitverkorenen in Hem zijn vermaakt. Hij heeft de zaligheid volkomen verdiend en voor Zijn kerk toegepast. Ja, in de staat van Zijn vernedering, toen de zwarte keursteen gelegd werd in de handen van de Borg en Middelaar.

De grondslag daarvoor ligt van eeuwigheid, daar de rechtvaardigmaking van eeuwigheid is tot verheerlijking van Gods deugden. Maar in de tijd heeft de Heere Jezus in de weg van gerechtigheid de witte keursteen voor Zijn volk verworven en die wordt hun geschonken in een rechte weg. Wij schonden in ons verbondshoofd Adam de deugden Gods en maakten ons de dood waardig, maar Christus storte Zijn ziel in de dood en overwon de duivel, die op de troon zat. Ja, Gods gerechtigheid is in Christus voor Zijn volk verzoend. "Welke overgeleverd is om onze zonde en opgewekt om onze rechtvaardigmaking". In Christus verzoend met de Vader; de witte keursteen wordt hun gegeven. Wat een rijkdom en volheid. Zou de Kerk dan niet getuigen:

*Wie heb ik nevens U omhoog?
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens U toch lusten?
Niets is er, waar ik in kan rusten.
Bezwijkt dan ooit, in bitt're smart,
Of bange nood, mijn vlees en hart,
Zo zult u zijn voor mijn gemoed
Mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed.*

Maar nu komt de vraag, wanneer deze weldaad gegeven wordt. Geliefden, daar is een volk van God op de wereld, dat het op rechtsgronden zo lief gekregen heeft, dat de grondslag van Gods kerk van eeuwigheid is. "Zij waren Uwe en u hebt ze Mij gegeven" (Joh. 17 : 6). Maar door de Schriftuurlijke weg van vrije genade moet het een uitzien worden naar de herstelling met God. Er zijn er van Gods kinderen, die zuchtende over de aarde gaan, denkende niet anders dan de zwarte steen der veroordeling te zullen ontvangen.

O, daar is een volk, dat wel eens in het gezicht, uit de belofte, zo verblijd geweest is met de witte keursteen. Het is een weldaad, dat u het recht mocht toevallen, maar het verloren gaan onder het recht is een grotere weldaad. "Want een ogenblik is er in Zijn toorn, maar een leven in Zijn goedgunstigheid".

Zij ontvangen die wetenschap alleen door Christus. Op grond van Zijn voldoening wordt de zondaar vrijgesproken door God de Vader als Rechter en verzegelt God de Heilige Geest hem van zijn rechtvaardigmaking. Wat een gelukkig volk, dat de keursteen van de Vader vernomen heeft. Maar nu komt het ... en de toepassing?

Aangaande deze witte keursteen komen onze kostelijke kanttekenaren van onze zo geachte Statenbijbel zo duidelijk te schrijven: "Dat is de Heilige Geest, Die in ons geweten deze keursteen van de Vader overbrengt en getuigt, dat wij om Christus' wil door het geloof in Gods oordeel vrijgesproken zijn van alle zonden en straffen. 2 Cor. 1 : 22: Die ons ook heeft verzegeld en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven heeft".

Als wij deze verklaring lezen zijn wij in beter gezelschap dan bij degenen, die de standen in het genadeleven komen te verwerpen. Er is onderscheid tussen een Bethel en een Pniël. Ja, een onderscheid tussen een rechterlijke daad en een Vaderlijke weldaad in het genadeleven. Het is de weldaad van de aanneming tot kinderen. Deze weldaad is van de rechtvaardigmaking onderscheiden, daar het een Vaderlijke daad is. Wat een rijkdom, wat een zekerheid des geloofs om dat te mogen ervaren. Hierin komt de volheid van de rijkdom van de werken des Heiligen Geestes openbaar. Hij gaat uit van de Vader en van de Zoon; Hij daalt in de ziel als de Verzegelaar van de witte keursteen. Dat verkrijgen is zo groot, dat de Geest getuigt met hun geest, dat zij kinderen Gods zijn en door het geloof zeggen: *Abba, Vader!*

Wat een heerlijke belofte belooft de Koning der Kerk aan Zijn volk in het strijdperk van dit leven. De overwinnaars ontvangen eeuwige vrijspraak en een recht ten eeuwigen leven in Christus.

Maar nog van meerdere rijkdom spreekt onze tekst. Op de keursteen, die de overwinnaars ontvangen, *staat een nieuwe naam geschreven, die niemand kent, dan die hem ontvangt.*

Hebt u het reeds ervaren, dat er op die steen staat: *Abba, lieve Vader?*

Daarvan spreekt onze derde gedachte.

3e. Een persoonlijke beleving.

Geliefden, Gods Woord komt in Prediker 7 : 1 te spreken: "Beter is een goede naam dan goede olie". Wij hebben allen op grond van Gods Woord een roeping om daarop te letten. Een natuurlijke naam heeft geen waarde voor de eeuwigheid. Onze tekst spreekt van een nieuwe naam, die niemand kent dan die hem ontvangt. Dit heeft een geestelijke waarde. Wat een troost en rijkdom wordt ons hier geopenbaard.

Hoe duidelijk komt Ds. G. H. Kersten in zijn catechismusverklaring ons daarvan te getuigen: "Hoezeer moet het bedroeven, dat velen onder hen in hun rechtvaardigmaking rusten, zonder met bewustheid de aanneming tot kinderen te verkrijgen".

De Heere roept Zijn Kerk op om te letten op de rijkdom van de genade Gods. Het woord van de apostel Petrus is zo waar: "Daarom broeders, benaarstig u te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken".

Bij de eeuwige soevereine God is de naam de uitdrukking van Zijn wezen. Wat is de naam van de Heere Jezus een heerlijke naam. Maar wat rijk is ook de ervaring als aan Gods volk hun nieuwe naam bekend gemaakt wordt. De natuurlijke mens verstaat het niet; ook niet de godsdienstige mens met algemene werkingen, maar alleen diegenen, die de vaderlijke daad van de hemel beleefd hebben. Ja, Gods Woord laat ons niet in het onzekere over die het mochten beleven. Denk alleen eens aan Jakob. Wat heeft Jakob in zijn leven vol van verdriet en moeilijkheden ervaren?

Eerst een Bethel. Wat deed de Heere Jakob beleven in die bange nacht van zijn leven? "Zie, een ladder was gesteld op de aarde, welker opperste aan de hemel raakte en zie, de engelen Gods klommen daarbij op en neder" (Gen. 28).

Duidelijk komt hierin openbaar de volheid van een geopenbaarde Jezus. Want de Engel des verbonds was toch de Middelaar, Die Zich gegeven heeft voor

doemschuldigen.

Daar heeft Jakob in een weg van toevallen voor het recht de zaligheid door het geloof gezien en het was waar. Van Gods zijde was het vast en onverbroken. Laten we toch ook het Bethel niet minachten, daar het een vrucht is van de wedergeboorte. Maar het blijft noodzakelijk om met alles in het gemis te komen. Dat was de ervaring van Jakob. Voor hem heeft het twintig jaar geduurd voor dat de Heere hem de weldaad van Pniël heeft geschonken. Daar is de vrijspraak werkelijkheid geworden en het recht Gods volkomen verheerlijkt. Maar daar ook de bijzondere weldaad van een nieuwe naam. "En Hij zeide tot hem: Hoe is uw naam? En hij zeide Jakob. Toen zeide Hij: Uw naam zal voortaan niet Jakob heten, maar. Israël, want u hebt u vorstelijk gedragen met God en met de mensen en hebt overmocht". Een nieuwe naam.

Zalig, die deze naam van *overwinnaar* van 's Heeren lippen mag beluisteren. Onze tekst spreekt zo met nadruk van die naam, dat niemand hem kent dan die hem ontvangt.

Ieder kind van God is een uitdrukking van het welbehagen Gods, dat wil zeggen, dat de Heere vrij is in het schenken van de werkingen van vrije genade. Dit wordt geleerd op de school des Heiligen Geestes. "Niemand komt tot de Vader dan door Mij".

Het getuigenis van Christus, de Schrijver van de brief aan de gemeente van Pergamus, heeft dit door alle tijden heen waar gemaakt en zal het zekerlijk bevestigen. Wat een troostleer, ook voor deze tijd. Een nieuwe naam op een witte keursteen voor Gods volk, dat meende altijd de zwarte steen te moeten meedragen.

Volk des Heeren, dat ge vol bemoediging de belofte van die witte keursteen moge overdenken. Juist tegen de zwartheid van uw bestaan en uw afmakingen moet u in het strijdperk van dit leven zo veel in donkerheid wandelen. Hoe is het mogelijk dan toch te spreken van een witte steen en dan nog een nieuwe naam? Omdat het alles in Christus is; niet in uw gestalte, genietingen en aangename tijden. De witte kleur spreekt van onschuld en reinheid. Daarvan spreekt Christus tot de gemeente van Sardis: "Doch gij hebt enige weinige mannen ook te Sardis, die hun klederen niet bevlekt hebben en zij zullen met Mij wandelen in witte klederen".

Dat is de zalige toekomst van de Kerk.

Hebt u de weldaad van het voorstellen voor Zijn Vader mogen ervaren? O, wat een zaligheid, geheel rein in het kleed Zijner gerechtigheid en heiligheid. Was daar in uw ziel niet een stamelend amen? Is dit geschied? Dan is het in de weg van heiligmaking enkel in en door Christus. Wordt ge bij de voortduur steeds armer? Dan zijn er ogenblikken in uw leven, dat ge het woord heiligmaking niet durft te noemen. Dan is Asafs gestalte uit Psalm 73 de uwe: *Ik ben een groot beest bij God*. Dit doet hen in de praktijk van het leven zuchten: Waarom? Maar hun verhoogde Koning is biddend voor hen en voor al Gods kinderen, waar ze ook wonen en de Heere verwachten.

Een heerlijke belofte; een persoonlijk bezit.

Als de mens daar geestelijk iets van mag ervaren, van deze rijke weldaden, dan zingt hij met mond en hart, wat we nu samen zingen uit Psalm 118 : 7.

*De HEER is mij tot hulp en sterkte;
Hij is mijn lied, mijn psalmgezang;
Hij was, Die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.
Men hoort der vromen tent weergalmen
Van hulp en heil, ons aangebracht;
Daar zingt men blij met dankb're psalmen;
Gods rechterhand doet grote kracht.*

Toepassing

Geliefden, de stof onzer overdenking is niet aangenaam voor het vlees. Waarom niet? Het is zulk een persoonlijke zaak. Het komt er voor elk mens op aan of hij levend gemaakt is. Het is allereerst zo hoogst noodzakelijk, dat we u daarop wijzen. Dat is toch het voornaamste: de staatsverwisseling in ons leven. De Koning der Kerk schreef toch aan de gemeente van Pergamus: "Dit zegt Hij, Die het tweesnijdend scherp zwaard heeft".

De Heere is vrij en maakt Zich vrij door de algemene roeping van de hoorders van het Woord Gods. De Heere zendt nog Zijn knechten en wij mogen nog horen dat er een weg is voor doem- schuldigen.

Kinderen, ik mag jullie niet vergeten, denkt er om, het is de nog wel aangename tijd, de dag der zaligheid. O, lere de Heere jullie vragen voor de grootste weldaad in jullie leven, dat jullie een nieuw hart van God ontvangen. Vraagt maar veel; de Heere is zo rijk in genade, Hij kan het schenken, Hij alleen.

Ouders, eenzamen en verlatenen, het Woord Gods mocht u eens waarlijk in de eenzaamheid brengen, opdat u een ware onrust mocht ontvangen op weg naar de eeuwigheid. Wat een onderscheid, Gods volk krijgt van het manna, dat verborgen is en ... dat is vrije genade alleen. U mag nog leven onder de openbaring van het genadeverbond. Wij prijzen u ook nu de Heere aan in Zijn volheid voor verlorenen. In de zo bange tijd, die wij beleven, mogen wij tot heden nog vrij het Woord Gods uitdragen en verkondigen in Nederland. Denk eens aan de macht van Satan, die hier en elders steeds meer veld wint. Wat zal de toekomst brengen? Denk eens aan het wereldgebeuren? Denk eens wat er plaats vond in uw eigen huis en omgeving, de dood klom in uw vensters.

Als we onbekeerd sterven gaan we voor eeuwig verloren. Wij willen allen in ons bestaan onszelf handhaven krachtens ons doemwaardig bestaan. O, geliefden, we moeten wederom geboren worden. Zo niet, dan zien we nooit enige begeerlijkheid en dierbaarheid in de rijkdom van die keursteen. Veracht de bevindelijke weg der genade nooit, daar deze noodzakelijk is. Dan krijgt de mens wel vijandschap, maar die leer is gegrond op het Woord van God. Dan wordt het een strijd tegen de Bileamsgeest in eigen hart. Maar als u een kruimel van het geestelijke manna ontvangt, wordt het zo groot. Dan gaat u het een ieder gunnen. Maar juist in de bevindelijke weg leren ze hun onwaarde en doemwaardigheid verstaan en dat het alles en alleen in Christus is.

Gij bestreden zielen, van Gods zijde ligt het eeuwig vast. Maar nu is het uw verzuchting, dat de Heere u ook de afsnijding onder het recht mocht leren. Zalig worden wordt een steeds groter wonder. Toch is er een volk, dat door al de angsten der hel heen, zalig wordt en naar de hemel gaat. Wanhoop toch niet in al uw strijd, uw heilszon is aan 't dagen. Ook in al de geloofsbeproevingen blijft het waar: "Ik zal nooit herroepen, wat Ik eenmaal heb gesproken".

En wat een weldaad voor Jakob: *de zon ging op toen hij door Pniël gegaan was*. De opgaande zon sprak van de volheid van Gods barmhartigheid. Maar Jakob kreeg een nieuwe naam. Hij was hinkende aan zijn heup. Wat een dierbare lessen voor een volk, dat een nieuwe naam heeft gekregen. De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn. Gelukkig volk, wel gaan ze hinkende door het leven, al mogen ze in de stand van hun leven wel eens een Gods ontmoeting hebben. Maar het zal niet altijd hinken blijven. Hier mogen ze wel eens zingen: *Hoe zoet zijn mij Uw redenen geweest*. Maar straks zullen ze altijd bij de Heere zijn om God eeuwig te danken en te loven. Dan zal het in waarheid zijn:

*Maar 't vrome volk in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen.*

Daar zullen geen kerken meer gebouwd worden; daar zullen geen kerkmuren meer scheiding maken; daar zal Efraïm Juda niet benijden; daar zal Juda Efraïm niet benauwen. Daar zal de eeuwige vreugde zijn in het nieuwe Jeruzalem. En die stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen; want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht en het Lam is haar Kaars. En haar poorten zullen niet gesloten worden des daags; want aldaar zal geen nacht zijn.

Kom, volk des Heeren, dat de bede van de bruid dan ook uw bede moge zijn: "Kom, Heere Jezus, ja, kom haastiglijk". Amen.